VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 59 — Vol. LI vuosikerta | Sudbury, Ontario | Lauantaina, toukok. 20 p. — Saturday, May 20, 1967

YK:n asevoimat pois Gaza-alueelta

Israelin koneet ahdistaneet UNEFin komentajan konetta – Paul Martin vastustaa U Thantin tekemää ratkaisua

Kairo. — Israelin ja arabimaiden välinen kriisi syveni ja paheni torstaina. Yhdistynyt Arabitasavalta piti puolestaan tiukasti kiinni vaatimuksesta että YK:n hätätilajoukot, joiden tehtävänä on valvoa rauhan säilymistä Siinain erämaassa Israelin ja Arabimaiden rajalla, on vedettävä pois. U Thant on nyt suostunut siihen.

Egypti ja Syyria, joita sitoo toisiinsa keskeisen avunannon sopimus, ilmoittivat torstaina, että niiden asevoimat ovat valmiina vastaanottamaan Israelin hyökkäykset.

Israelin hallitus tiedoitti ryhtyneensä asianmukaisiin toimenpiteisiin vaaran torjumiseksi. Tarkkailijat katsovat tämän tarkoittavan sitä, että Israelin asevoimat on komennettu kokonaisuudessaan valmiustilaan.

Samalla kertaa Israelin hallitus ilmaisi toivomuksen, että YK:n Yleiskokous ottaisi käsiteltäväkseen Yhdistyneen Arabitasavallan pyynnön, jotta YK:n 3,500 miestä käsittävät rauhan ylläpitovoimat (joiden joukossa on 800 canadalaista) on vedettävä pois 145 mailia pitkältä raja-alueelta.

Israelin hallituksen — ja Canadan hallituksen mielestä nämä sotilaat ovat Siinain erämaassa YK:n Yleiskokouksen päätöksen perusteella ja sen vuoksi vain mainittu elin voi päättää niiden pois vetämisestä.

Pääsihteeri U Thant on kuitenkin omaksunut kannan, että jos asianomaiset hallitukset, joiden pyynnöstä nämä asevoimat on sinne lähetetty, eivät halua jatkaa niiden pitoa siellä, YK:lla ei ole muuta mahdollisuutta kuin vetää joukkonsa pois.

Syyrian ja Israelin väliset rajakahakat ja niitä seuranneet Israelin hallituksen "kosto-uhkaukset" ovat aiheuttaneet tämän kriisitilanteen. Arabimaat syyttävät, että Israelin hallitus on valmistunut hyökkäykseen Syyriaa vastaan, ja tässä mielessä ovat arabimaat luvanneet sotilaallisen tukensa Syyrialle Israelin hyökkäyksen torjumiseksi.

YK:n eräs puhemies tiedoitti torstaina, että pääsihteeri U Thant on lähettänyt Israelin suurlähettiläälle protestin siitä kun kaksi Israelin sotilaslentokonetta ahdisti UNEF:n intialaisen komentajan, kenraalimajuri Indar Jit Rikhyem käytössä ollutta canadalaista (RCAF:n) lentokonetta Egyptin ilmatilassa ja ampui sitä kohti varoituslaukauksiakin yrittäessään pakottaa mainitun canadalaiskoneen laskemaan Israelin alueelle.

Israelin hallitus on myöhemmin esittänyt anteeksipyynnön tästä tapauksesta.

Kairon radio tiedoitti ulkoministeri Mohmoud Riadin lähettäneen U Thantille sanoman, missä sanotaan, että YK:n asevoimat ovat Egyptissä vain Egyptin tahdosta.

Vaikka kriisitilanne on kärjistynyt miltei äärimmäiseen rajaan, niin mikään maa ei todellisuudessa halua sodan puhkeamista, kertovat tarkkailijat. Mutta joku kipinä voi sodan liekit tässä tilanteessa helposti sytyttää.

Ottawa. — Täällä tiedoitettiin torstaina, että YK:n pääsihteeri U Thant oli Canadan ulkoministeri Paul Martinin vastaväitöksistä huolimatta antanut määräyksen YK:n rauhan ylläpitojoukkojen Lähi-Idästä pois vetämiseksi. Mr. Martin sanoi U Thantin suostuneen Egyptin pyyntöön.

Mr Martin sanoi, että Canada ja eräät muut maat yrittävät saada järjestetyksi Turvallisuusneuvoston kokouksen, missä keskusteltaisiin tähän toimenpiteisiin liittyvistä seikoista.

Sodan vakava eskalatio Vietnamissa

Perjantaiaamuna tiedoitettiin Saigonista, että Yhdysvaltain toimesta on järjestetty sodan vakava eskalointi suorittamalla USA:n ja Etelä-Vietnamin maajoukkojen toimesta mereltä ja maalta tunkeutuminen demarkaatiolinjalle, missä on nyt kiivaat taistelut käynnissä sekä edelläminen hyökkäys mikä edustaa huomioitsijain kertoman mukaan vakavaa sodan eskalatioa. USA:n toimesta, ilmoitettiin, jo torstaina, mutta Yhdysvaltain toimesta salattiin tämä tieto 18 tuntia.

Neuvostoliittolainen uutistoimisto TASS tiedoitti Hanoista, että amerikkalaisten suorittamassa Hanoin kaupungin pommituksessa kuoli paljon siviilejä. Samalla ilmoitettiin, että Pohjois-Vietnamin ilmatorjuntaraketeilla ammuttiin alas 7 yhdysvaltalaiskonetta.

Torontosta saapui perjantaina puhelintieto, että Canadan Rauhankongressi kehoittaa tässä suuressa vaaratilanteessa kaikkia canadalaisia lähettämään pääministeri Lester B. Pearsonille, ulkoministeri Paul Martinille ja omien vaalialueittensa parlamenttiedustajille kirjeitä ja vetoomuksia, missä kehoitetaan liittohallitusta toimimaan rauhan hyväksi, tuomitsemaan USA:n sotatoimien laajentamisen ja vaatimaan Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamista sekä rauhanneuvottelujen aloittamista v. 1954 tehdyn Geneven sopimuksen pohjalla.

Pääministeri on LBJn taluttama pentu -- pappi

Terästyöläisten union konferenssi kannattaa Vietnam-sodan neuvotteluratkaisua

Toronto. — Yhdistyneen kirkon eräs pappi leimasi torstaisessa lausunnossaan pääministeri Lester B. Pearsonin "LBJ:n talutusnuorassa olevaksi koiranpennuksi".

Mainitun kirkon evankeliumija sosiaalipalvelulautakunnan sihteeri, Rev. J. R. Hord sanoi Ontarion huoltoneuvoston kokouksessa, että canadalaisten ei pitäisi tukea "amerikkalaisia jotka pommittavat helvetillisellä tavalla niitä onnettomia ihmisiä."

Hän sanoi jumalan olevan loukattu, haavoitetun ja puolustuskyvyttömien puolella, ja lisäsi, siitä johtuen, että Jumala on varmasti vietnamilaisten puolella.

Myöhemmin Rev. Hord sanoi, ettei hän tee erotusta pohjois- ja etelävietnamilaisten suhteen, vaan tarkoittaa yleensä vietnamilaisten pommitusta.

Tri Hord arvosteli liittohallitusta siitä kun se kielsi salaneuvoston presidentiltä, Walter Gordonilta oikeuden arvostella Yhdysvaltain sotapolitiikkaa Vietnamissa. Saman tapaista arvostelua liittohallituksen päätöksestä esitti toinenkin pappi, Ottawan yliopiston koulu- ja sosiaalihuollon johtaja, Rev. Swithum Boewrs, joka myös viittasi Gordonin tapaukseen mainitsematta häntä nimeltään.

Rev Boewrs sanoi pääministerin puhuvan Hyvästä yhteiskunnasta, missä kaikki ovat tasa-arvoisia, mut ta sitten sanoo, että hallituksen jäsen ei saa puhua asiasta mikä huolestuttaa häntä suuresti.

Tri Hord sanoi, että amerikkalaiset ovat hysteerisesti anti-kommunisteja, ja että canadalaisten tulisi puhua heidän ohjelmiaan vastaan.

Terästyöläisten union (USW) ohjelmakysymyksiä käsittelevä konferenssi hylkäsi torstaina ehdotuksen, että unio antaisi kannatuksensa Yhdysvaltain hyökkäyssodalle Vietnamissa, ja hyväksyi sen sijaan päätöslauselman missä suositellaan ehdoitta aloitettavia neuvotteluja kaikkien osapuolten kesken.

Konferenssin hyväksymän päätöslauselman perustana on CLCn omaksuma kanta Yhdysvaltain Vietnam-sotaa vastaan.

Hyväksytyssä päätöslauselmassa vaaditaan neuvotteluratkaisua sotilaallisten ja poliittisten realiteettien perusteella ja hyljätään voiton tavoittelu.

Siinä kehoitetaan YKta ryhtymään toimenpiteisiin ampumisen lopettamiseksi. Päätöslauselmassa kehoitetaan myös Canadan hallitusta antamaan kannatuksensa vuonna 1954 allekirjoitetun Geneven sopimuksen toteuttamiseksi ja kaikkien ulkomaalaisten asevoimien poistamiseksi Vietnamista.

Yhtiöitten nostama työsulku koskee 3,000 Torontossa

Toronto. — Tierakennus-, likaviemäri- ja vesijohtourakoitsijat julistivat työsulun 3,000 sekatyöläistä, kuorma-auton kuljettajaa ja nostokone-insinööriä vastaan tiistaina.

Tällä viikolla raskaan rakennusalan urakoitsijat asettivat työsulkuun 500 sekatyöläistä sen jälkeen kun International Laborers Unionin paikallis osasto 183 lakkoutui Bloor- ja Danforth katujen maanalaisen laajennustyön urakoitsijoita vastaan.

Nämä uniot ovat tähän saakka neuvotelleet työehtosopimuksista yhteisesti tierakennus- likaviemäri- ja vesijohtorakennusurakoitsijain toimesta.

Se esittää nykyisten neuvottelujen yhteydessä ilmenevää työnantajien solidaarisuus politiikkaa.

Sekatyöläisten unio vaatii palkankorotuksia, jotka vaihtelevat $1.35—$1.65 tunnilta.

Pelkää "mustan kesän" tuloa

San Francisco. — Kansalaisvapausliikkeen johtajana kuuluisaksi tullut Rev Martin Luther King sanoi torstaina pelkäävänsä, että USAn edessä on "hyvin musta kesä" rotukahakoiden kannalta katsoen siksi kun neekeriväestön epätoivoista tilannetta ei ole huojennettu.

VIIME TIEDOT

Tokio. — Pääministeri Chou En-lai ja sisäministeri Hsieng Fuchih osallistuivat torstaina Pekingissa 100,000 henkilöä käsittäneeseen mielenosoitukseen, missä protestoitiin Hongkongin poliisien "raakuutta" vastaan viimeviikkoisten kahakkain yhteydessä. Puheensa yhteydessä Hsieng sanoi, että Britannian imperialismi "pelkää Maon ajatuksia kuten rotta pelkää auringonpaistetta". Hän sanoi Kiinan murskaavan päät kaikilta jotka yrittävät vastustaa Maon ajatuksia.

Quebec City. — Konservatiivipuoluetta lähellä olevista piireistä esitettiin torstaina arvio, että puolueen kansallista johtajapaikkaa tavoitteleva entinen kauppaministeri George Hees tulee saamaan Quebecin konservatiivien johtajakokouksen 70-prosenttisen kannatuksen.

Ottawa. — Virallisen tilastotoimiston, DBSn arvion mukaan meitä canadalaisia oli huhtikuun 1 pnä 20,334,000. Kesäkuun 1 pnä 1966 Canadan väkiluku oli arviolta 20,014,800. DBS sanoo olevan selvää, että Canadan väkiluvun 20,000,000 rajapyykki sivuutettiin toukokuussa 1966.

Migit ja Phantomit iskivät yhteen Hanoin yläpuolella

Saigon. — Amerikkalaiset ja pohjoisvietnamilaiset lentokoneet kävivät lähitaisteluja Hanoin ilmatilassa, ja Pohjois-Vietnamin ilmavoimien Mig-17-hävittäjä pudotti amerikkalaisen F-4c Phanton-suihkukoneen, ilmoitti muuan amerikkalainen sotilasedustaja.

Amerikkalaiset menettivät lisäksi kaksi Thunderchief-konetta. Toinen koneista syöksyi nokka edellä maahan Hanoin lähistöltä ammutun ilmatorjuntatulen pudottamana ja toinen syöksyi maahan kauemmas pohjoiseen tuntemattomasta syystä.

Amerikkalaiskoneet saapuivat Thaimaasta ja Danangin tukikohdasta Etelä-Vietnamista pommittamaan alueita, jotka sijaitsevat vajaan seitsemän kilometrin päässä Pohjois-Vietnamin pääkaupungista. Mig-hävittäjät nousivat ilmaan ajamaan takaa amerikkalaiskoneita.

New York. — Pohjois-Vietnamin pommitukset ovat osoittautuneet tehottomiksi sekä sotilaallisessa että diplomaattisessa mielessä, kirjoittaa New York Post. — Ne eivät ole pelästyttäneet sen paremmin Pohjois-Vietnamin johtajia kuin kansaakaan, vaan lujittaneet heidän taistelumieltään. Nämä pommitukset eivät ole tuoneet rauhaa lähemmäksi, vaan ne ovat vieneet sen yhä kauemmaksi ja luoneet vakavan vaaran, että syntyy uusia, entistä laajempia sotilaallisia selkkauksia.

Lehti osoittaa, että pommitusten lopettaminen olisi ensimmäinen tärkeä askel tiellä neuvotteluihin. Lehti tähdentää, että tätä mieltä ei ole ainoastaan YK:n pääsihteeri U Thant, joka on kehottanut USA:ta lopettamaan pommituslennot Pohjois-Vietnamiin. Tätä mieltä ovat myös USA:n länsiliittolaiset. Lehti kehottaa Yhdysvaltoja lopettamaan pommitukset ja näin säästämään kymmenien tuhansien ihmisten hengen. Vain tällainen toimenpide suo mahdollisuuden päästä ulos Vietnamissa syntyneestä toivottomasta umpikujasta.

Ottawa ja Lontoo mielipidevaihdossa tiedeasioista

Lontoo. — Britannian hallituksen teknologisten asiain ministeri Anthony Wedgwood Ben lähti torstaina lentoteitse Canadaan 8-päiväiselle vierailulle. Hän sanoi keskustelevansa canadalaisten viranomaisten kanssa tutkimus- ja tiedeohjelmista sekä teollisuuskehitystä koskevien tietojen vaihtamisesta. Benn menee myöhemmin Washingtoniin "vettä rauhan hyväksi konferenssiin".

USAn kansalaisoikeusjärjestön johtaja vaihtuu

Atlanta. — Amerikkalainen kansalaisoikeusjohtaja Stokcley Carmichael erosi SNCC-järjestön johtajan virasta. Järjestön uudeksi johtajaksi valittiin 23-vuotias Rap Brown, joka on ollut SNCC:n Alabaman osaston jäsenenä neljä vuotta.

Johtajanvaihdoksesta ilmoitettiin Atlantassa järjestetyssä tiedotustilaisuudessa, jossa Carmichael ja Brown seisoivat hymyilevinä vierekkäin. Carmichael sanoi palaavansa "kenttätyöhön". Uusi johtaja puolestaan kertoi, että järjestö jatkaa entistä linjaansa.

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

1867 1967

1917 50 1967

1917—1967

Itsenäinen SUOMI

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Madridin 1,500 opiskelijaa otti yhteen Francon poliisien kanssa

Opiskelijat vaativat järjestäytymisoikeutta ja vangittujen kumppaniensa vapauttamista

Madrid. — Madridin yliopiston opiskelijain kerrotaan keskiviikkona tunkeutuneen tiedekoulun johtavan opettajan virastoon, murskanneen sen ja sitten tapelleen kolme tuntia poliisien kanssa.

Opiskelijain rajuimmassa väkivaltamielenosoituksessa kahden vuoden ajalta viraston seinältä vedettiin alas kenraali Francon kuva, mikä revittiin palasiksi. Opiskelijat tallasivat kuvan palat jalkoihinsa ja sylkivät niiden päälle. Tämän uskotaan olleen ensimmäisen kerran, jolloin espanjalaiset mielenosoittjat ovat tällä tavoin osoittaneet vihansa Francon kuvalle.

Laitoksen 1,500 opiskelijaa oli opiskelijain asuntorakennuksella mielenosoituksessa sen jälkeen kun he olivat tuhonneet pääopettajan viraston ja yrittivät marssia yliopiston kanslerin rakennukselle.

Poliisien pysähdyttäessä heidät opiskelijat antoivat vastaiskuja heittelemällä tiederakennuksen luona olevasta kasasta kiviä poliiseja kohti. Myöhemmin he tekivät tie-esteen puitten rungoista ja sytyttivät kadun levyisen tulen estääkseen siten ratsupoliisit pääsemästä kimppuunsa Puerta de Hierron asutuskeskuksesta.

Huudellen kuorossa uutta tunnusta "alas vuosi 1936" (Espanjan sisällissodan vuosi), opiskelijat ylläpitivät taistelua poliiseja vastaan puolisesta alkaen kello kolmeen iltapäivällä.

Mielenosoituksen ja kahakan aiheuttajana oli maanalaisen "Demokraattisten opiskelijain Syndikaatin" virastossa viime sunnuntaina suoritettu ratsia ja järjestön kolmen johtajan pidätys tiistaina aamunkoitossa.

Keskiviikkoista mielenosoitusta edelsi tiistaina järjestetty 600 opiskelijan istumamielenosoitus Taloudellisen ja poliittisen tieteen koulussa.

Opiskelijain tarkoituksena oli marssia ensin pääopettajan virastoon ja sitten yliopiston kanslerin talolle ja vaatia heiltä vangittujen opiskelijain vapauttamista sekä anteeksipyyntöä opiskelijain järjestön päämajaan tehdystä poliisiratsiasta.

Tämä mielenosoituskahakka oli osa Espanjan yliopillaiden ja Francon hallituksen välisestä suuresta kiistasta mikä koskee opiskelijain järjestäytymisoikeutta. Hallituksen toimesta järjestetty unioni on asialisesti puhuen lakkautettu. Hallitus yrittää nyt hävittää "kapinalliseksi" sanottua oppilasjärjestöä.

Neuvostoliiton versio sotalaiva-yhteenajosta

Syyttää Yhdysvaltojen laivastoa provokatiosta ja sanoo amerikkalaisten etsineen selkkausta

Rooma. — Välimerellä isännöivän Yhdysvaltain Kuudennen laivaston komentaja, vara-amiraali William I. Martin sanoi täällä keskiviikkona, että Neuvostoliiton laivasto pyrkii USAn laivaston tilalle Välimeren herruuteen.

Samalla kertaa neuvostoliittolainen amiraali Sergei G. Gorshov esitti Moskovassa lausunnon, että Yhdysvaltain laivasto on vastuussa siitä kun NL:n ja USA:n sotalaivat pyyhkäisivät viime viikolla toistensa sivuja Vladivostokin edustalla Japaninmerellä.

Vara-amiraali Martin väitti Neuvostoliiton laivojen purjehtineen Välimerellä Kuudennen laivaston muodostelman keskukseen ja seuranneen kuudetta laivastoa päiväkausia. Hän sanoi Neuvostoliiton laivaston viimevuosien merkittävää kasvua vaaraksi USA:n kuudennelle laivastolle Välimerellä.

Syyttäen yhdysvaltalaisia viime viikolla tapahtuneesta sotalaivojen toisiinsa sivuamisesta, amiraali Gorshov kysyi, mitä ajattelisivat amerikkalaiset jos "Neuvostoliiton rakettien kuljettajat ja sukellusveneet ryhtyisivät harjoitusoperatioon San Franciscon tai New Orleansin edustalla?" Hän sanoi Yhdysvaltain hävittäjän Walkerin aiheuttaneen yhteenajon merisääntöjen rikkomisella.

Hallituksen äänenkannattajalle Izvestijalle antamansa haastattelulausunnon yhteydessä amiraali Gorshov sanoo "amerikkalaisten upseerien ja amiraalien kuvittelevan itseään maailman merien haltijoiksi. He luulevat voivansa suorittaa mielivaltaisia tekoja maailman kaikilla kolkilla."

Amiraali Gorshov sanoi, että ensimmäinen "röhkeä teko" tapahtui toukokuun 9 pnä jolloin Yhdysvaltain hävittäjä manööverasi Neuvostoliiton hävittäjän lähettyville, mennen sen keulan editse useita kertoja.

Seuraavana päivänä, hän sanoi, Neuvostoliiton laivat olivat 7 tai 8 mailin päässä kun Walker tuli niiden lähettyville.

Hän sanoi Walkerin laskeneen suojakaiteensa alas keulansa suojaamiseksi lähes vesirajaan asti, ja se oli merkkinä siitä, että se oli etsimässä selkkausta.

"Kuka tahansa joka ymmärtää vähänkään merta, käsittää myös että laivalla, mikä oli 20 tunnin aikana kahdessa yhteenajossa, täytyi olla paheellisia aikomuksia", hän sanoi.

Kyläläiset eivät halunneet muuttaa pois

Lang Dinh, Etelä-Vietnam. — Jenkkien suunnitelman ensimmäinen vaihe evakuoida 10,000 siviiliä demilitarisoidun vyöhykkeen reunassa olevalta "sota-alueelta", epäonnistui tiistaina. Kyläläiset kieltäytyivät muuttamasta vaikka Vietkongin kranaatteja räjähtelivät heidän asuntojensa läheisyydessä.

Kyläläiset, jotkut itkien, toiset protestoiden, hylkäsivät Etelä-Vietnamin— ja jenkkijoukkojen suunnitelman—siirtää heidät turvallisemmalle alueelle 15 mailin päähän.

PAPERIRAHASTOON SAATU NYT $2,180.27

Lehtiemme paperivaunulastin maksamiseksi on saatu jälleen 20 lahjoitusta, joiden ansiosta tuli kaunis rahasumma $73.35. Suurkiitos sanavapauden ystävät ja kannattajat!

Yhteissummaa koristaa osaltaan erään "nimettömän" lukijan kahdenkymmenen dollarin suuruinen lahjoitus.

Kaiken kaikkiaan on tähän mennessä saatu karhujen karkoittamiseksi, eli paperivaunulastin maksamiseksi $2,180.27 ja lisää lahjoituksia on vielä odotettavissa.

Lahjoituksia paperirahastoon saapui nyt seuraavilta:

Nick Kohtala, Rocky Mountain House, Alta	$ 5.00
Vapauden lukija, R. R. 1, Worthington, Ont.	20.00
Martti Wälimaa, Azilda, Ont.	2.00
J. Karjalainen, Camp 5, Stevens, Ont.	5.85
Elisa Salonen, Edmonton, Alta	1.00
Eeli Ritola, Pottsville, Ont.	2.00
Matti Rapo, Kapuskasing, Ont.	3.00
Arne Walli, Sudbury, Ont.	2.00
Sylvia Wikström, Montreal, Que.	2.00
Siiri Mackie, Blairmore, Alta	2.00
Vieno ja T. Niiranen, Toronto, Ont.	2.00
Leo Laine, Toronto, Ont.	.75
Kirsti ja Lauri Kauhala, Malartic, Que.	2.00
J. E. Koski, Emo, Ont.	1.00
Tyyne Ahvonen, Nemegos, Ont.	2.00
Henry Numminen, Haney, B. C.	3.00
A. Virta, Haney, B. C.	3.00
H. Häkkinen, Lake Wilcox, Ont.	3.00
Herman Nurmi, Timmins, Ont.	1.75
Hulda Grohn, Vancouver, B. C.	10.00
	73.35
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	1,981.47
	2,054.82
Liekin lahjoitukset	125.45
Yhteensä	$ 2,180.27

KOWLOONIN PIIRISSÄ EDELLEEN LEVOTONTA

Hongkong. — Kapinapoliisiosastot vahvistivat liikkumiskiellolla keskiviikkona asemaansa tiheästi asutussa Kowloonin piirissä, missä 2,000 kiinalaisen sanotaan osallistuneen aikaisemmin katukahakoihin, sytyttäen tulipaloja ja hyökäten poliiseja vastaan, kuten on väitetty.

Päivän kuluessa vangittiin 46 henkilöä. Loukkaantuneita on 34 jotka kaikki, kahta lukuunottamatta, ovat poliiseja.

Kahakointi alkoi kolme päivää kestäneen levottoman rauhallisuus kauden jälkeen "vasemmistolehtien" arvostellessa brittiläisiä viranomaisia.

Sadat sivustakatsojat antoivat tukensa mellakoitsijoille huutamalla kuorossa puheenjohtaja Mao Tshetungin nimeä, laulamalla maolaisten lauluja sekä heiluttamalla punaisia lippuja ja Kiinan johtajan kirjallisia tuotteita. Talojen seinille kiinnitettiin brittiläisvastaisia tunnuksia ja katujen nimikilpiä revittiin alas.

Samaan aikaan kun Hongkongin saaren erottavan salmen toisella puolella Kowloonin niemellä puhkesi kahakoita, saapui suuri "vasemmistolaisten" lähetystö hallitustalolle vaatien saada tavata kuvernööriä, sir David Trenchia.

Kun heille selitettiin, että kuvernööri ei ole tavattavissa, mielenosoittajat vannoivat tulevansa takaisin.

Viime viikolla mielenosoittajat ja poliisit ottivat yhteen erään muovikukkatehtaan aiheuttaman kiistakysymyksen johdosta. Mellakointi oli silloin Kowloonin alueen liikekeskuksen ulkopuolella.

Kiinan hallitus on Pekingistä lähettänyt vaatimuksen, että brittiläisten tulisi vapauttaa lähes 400 kiinalaista, jotka vangittiin viime viikkoisen kahakkain johdosta.

Pekingissä on ollut suuria brittiläisvastaisia mielenosoituksia siitä tavasta, miten brittiläisviranomaiset ovat Hongkongin tapahtumia käsitellyt.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Jättäkäämme siihen varauksia

Canadan kauppaministeri Robert Winters sanoi tiistaina alahuoneen istunnossa, että Genevessa maanantaina allekirjoitetun sopimuksen perusteella canadalaiset kuluttajat ja vientiteollisuusfirmat voivat odottaa 35-prosenttista ja jopa 70-prosenttistakin tullialennusta "vapaan maailman" välisestä kaupankäynnistä.

Toivoisimme tietenkin hartaasti, että asia näin olisi, mutta kaikesta huolimatta meillä on syytä suhtautua näihin ylitoivorikkaisiin lausuntoihin vissein varauksin.

Totta tietenkin on — ja se on asianomaisten maiden kannalta katsoen parempi kuin ei mitään — yli neljä vuotta kestänyt Kennedyn kierros-neuvottelut noin 50 maan välisistä kauppasuhteista ei ajautunut ylipääsemättömään umpikujaan, kuten on monesti näyttänyt, vaan päätyi meidänkin lehdessämme kerrottuun "nippuratkaisuun" jota mr Winters sanoi tämän vuosisadan tärkeimmäksi sopimukseksi.

Sivumennen sanoen nyt allekirjoitettua sopimusta edeltänyt neuvottelukausi tunnettiin Kennedyn kierroksen nimellä siksi kun edesmennyt presidentti Kennedy teki vuonna 1962 ensimmäisen siirron kapitalistisen maailmanosan kaupankäynnin liberalisoimiseksi.

Mr. Wintersin selostuksen mukaan Canada tulee saamaan tullialennusten vuoksi tämän sopimuksen perusteella halvemmalla ulkomaalaisia tuotteita — vaikuttaen se, jos vaikuttaa, myös farmarien ja kalastajien, sekä kaivosten ja teollisuuslaitosten tuotantokustannusten laskemiseen.

Toisaalta — myös tullialennusten vuoksi — visseille canadalaisille tuotteille tulee helpommaksi pääsy kilpailukyvyn paranemisen vuoksi erikoisesti yhdysvaltalaisille markkinoille. Kaiken kaikkiaan, selitti mr Winters, Canadan hyötyy tästä sopimuksesta eniten siitä kaupasta mitä kansakuntana käymme Yhdysvaltain kanssa.

Toisaalta on kuitenkin syytä kiinnittää huomioa siihen tosiasiaan, että mr Winters käsitteli lausunnossaan Genevessa nyt allekirjoitetun sopimuksen "aurinkoisia puolia", ja jätti varjopuolet tulevaisuuden huomaan. Tämä tarkoittaa, että vaikka kaikki se, mitä mr Winters tämän sopimuksen eduista sanoi, olisi viimeistä ii-pilkkua myöten totta, se on kuitenkin vain osa koko totuudesta, sillä tullien alentaminen tulee aiheuttamaan myös vissinlaisia vaikeuksia kotimaiselle teollisuudelle, joka yrittää kamppailla olemassaolonsa puolesta kovassa kilpailussa yhdysvaltalaisten jättiläissuurten laitosten ja yhtiöiden kanssa.

Tosiasia onkin, että vielä ei ole annettu tämän sopimuksen valo- ja varjopuolista, mitään sellaisia tietoja, joita vertailemalla voitaisiin varmuudella sanoa, kuinka paljon siitä loppujen lopuksi on Canadalle hyötyä ja kuinka paljon se ehkä saattaa amerikkalaisen monopolipääoman edullisempaan asemaan Canadaan verrattuna. Ne ovat asioita, joista saamme myöhemmin parempia tietoja.

Lisäksi on muistettava, että sopimuksen perusteella luvattuja tullialennuksia ei panna kertavedolla täytäntöön. Päinvastoin on puhuttu, että kuluu ainakin neljä tai viisi vuotta, ennen kuin sopimuksen koko voima tuntuu jokapäiväisessä elämässämme.

Nähtäväksi myös jää, ja tässä se mutta onkin, tuleeko niistä tullialennuksista mitään hyötyä tavallisille työtätekeville, vai kahmivatko vienti- ja tuontiliikkeet omaan pussiinsa muka kilpailukykynsä tehostamisen nimissä kaiken hyödyn, kuten kahmivat suuret autoyhtiöt autojensa hintoja alentamatta, kun niiltä poistettiin Yhdysvaltain ja Canadan välisen autosopimuksen perusteella noin $50,000,000 vuotuinen tullimeno. Autoyhtiöt ovat ainakin tähän asti pitäneet kaiken tämän hyödyn itsellään alentamatta juuri lainkaan ajokkiensa hintaa, vaikka mainittu $50,000,000 suuruinen summa on pitänyt canadalaisille veronmaksajille jättiläiskokoisten autoyhtiöiden "avustamiseksi".

Tässä on vain joitakin niistä seikoista mitkä on luettava Geneven sopimuksen "pienillä kirjasimilla" painetuista kohdista ennen kuin voimme ylenpalttisesti haltioitua siitä.

Selvää nimittäin on, että tavallisten canadalaisten, eli kadun miesten ja naisten täytyy taistella leijonan väkevyydellä ja tiikerin sisulla, jos he mielivät huolehtia siitä, että tullialennuksista koituvat talousedut eivät jää yksinomaan vienti- ja tuontiliikkeiden kassaholveja täyttämään. Varmaa on myös se, että jotkut kotimaiset tuotantolaitokset voivat joutua ns. "ylimenokautena" hyvin vaikeaan asemaan.

Saigonin "demokratiaa"

Keskiviikkona Long Xuyenista, Etelä-Vietnamista saapuneen APn uutistiedon mukaan Washingtonin liivintaskudiktaattori kenr. Nguyen Cao Ky on antanut alaisilleen sanomalehdille määräyksen, että edessäolevan presidenttivaalikampanjan aikana ei saa lietsoa erimielisyyttä (dissension) kansanjoukkojen keskuuteen.

Kuten arvata sopii, "itse" kenraali Ky on Etelä-Vietnamin presidentin ehdokkaana ja haluaa siis huolehtia "yksimielisyyden säilyttämisestä" mikä tietenkin varmistaisi sen, että hän tulisi oikein "laillisesti valituksi" Etelä-Vietnamin presidentiksi.

"Minä haluan lehdistölle sanoa", kerrotaan pääministeri Kyn sisällisesti neuvoneen, "että tästä hetkestä alkaen joutuu mikä tahansa kansan keskuuteen — sotilaspiirien ja siviilien tai sotilaspiirien ja sotilaspiirien välille — erimielisyyttä aiheuttava lehti sensuroitavaksi. Ja mikä tahansa (lehti) mikä kirjoittaa pohjoislaisista eteläisiä vastaan, tulee lakkautettavaksi.

"Tämän tulee olla varoituksena . . . Meidän maamme on jakaantuneena. Vaalien tarkoituksena on marssia yhdistyneinä eteenpäin, eikä kehittää hajaannusta tai hajoittaa kansan yhtenäisyyttä."

"Loistavasta eristäytymisestä" natsi-Saksan vanaveteen

Suomen 20-luvun ulkopolitiikka yritti tukeutua myös Kansainliittoon. Tähän ensimmäisen maailmansodan voittajavaltojen muodostamaan kansainväliseen järjestöön Suomi liittyi vuonna 1920. Ajatuksena oli tällöin vastasaavutetun itsenäisen valtion aseman korostaminen ja takeiden saanti Neuvostoliittoa vastaan.

Jos nytkin YK-jäsenyyden kohdalla saatetaan esittää hyötymisen vaatimus, perustui Suomen Kansainliitto-jäsenyys vielä paljon enemmän hyöty-näkökohtiin. Kun Kansainliiton Ahvenanmaata koskeva päätös muodostui Suomelle edulliseksi, oltiin jäsenyydestä kiinnostuneita. Kun Aunukseen ja Vienaan kohdistuneet verhotut aluevaatimukset eivät saaneet Kansainliiton tukea, oltiin Kansainliitto valmis hylkäämään.

Parhaimpienkin valtioiden historiassa on tummia täpliä. Sellaiseksi Ruotsin kohdalla muodostui Ahvenanmaa. Kansalaissodan aikana olivat ruotsalaiset laskeneet Ahvenanmaalla maihin omia joukkojaan, jotka viipyivät saarilla kaksi ja puoli kuukautta. Se oli "kansainvälistä" aikaa saarelaisille: venäläisiä, ruotsalaisia ja saksalaisia joukkoja sekä mannermaan suojeluskuntalaisia.

Näinä "juoksevassa tilassa" olevan ulkopolitiikan vuosina, jolloin Suomi oli kahmaisemassa omin ja vierain avuin osia Kauko-Karjalasta, ehdotti Ruotsi vaihtokauppaa: se tukisi Suomen itäisiä aluevaatimuksia, jos saisi palkaksi Ahvenanmaan.

Maailmansota oli synnyttänyt joukon uusia valtioita Eurooppaan ja kansallisten oikeuksien korostus oli muotia. Tämän muodin innoittamana ryhtyi Ruotsi tukemaan ja yllyttämään ahvenanmaalaisten irtaantumispyrkimyksiä ja liittymistä Ruotsiin. Saariryhmän ostotarjouskin tehtiin ja asiaa vaadittiin rauhankonferenssin käsittelyyn. Tältä se kuitenkin siirtyi Kansainliitolle, joka melkoisen kansainvälisenkin kohun säestämänä vihdoin kesäkuussa 1921 päätti, että saariryhmä jää Suomelle samalla kun sen väestölle taataan kansallisuussuoja. Lokakuussa samana vuonna tehtiin Genevessä kansainvälinen sopimus Ahvenanmaan linnoittamattomuudesta, joka vahvisti Ahvenanmaan demilitarisointia koskevan vuoden 1856 sopimuksen — ilman Venäjä—Neuvostoliittoa, jonka etuja Ahvenanmaa-kysymys koski vielä läheisemmin kuin konsanaan Ranskaa tai Englantia, jotka nyt olivat demilitarisointikonferenssin isäntiä ja sopimuksen takaajia.

KARJALA KANSAINLIITOSSA

Huolimatta itsenäistymisvaiheissa Karjalan-retkistä saaduista kokemuksista, jotka osoittivat ettei Karjalan väestö halunnut suomalaisia puolustajikseen, vetosi Suomi v. 1921 Kansainliittoon Karjala-asiassa. Muodollisena perusteena oli Neuvostoliiton Tarton rauhansopimuksen yhteydessä antama Karjalan autonomiavakuutus. Suomen vetoamista Kansainliittoon perusteltiin Kauko-Karjalan "suomalaisuudella" ja "heimoveljien" avunpyynnöillä. Kansainliiton jäsenvaltiot kyllä haistoivat aloitteen takaa suomalaisen imperialismin, mm. Ranskan ulkoministeriön Kansainliitto-osaston päällikkö huomautti tästä min. Enckellille. Tästä huolimatta asia hyväksyttiin käsiteltäväksi — lopputulos jäi kuitenkin aloitteentekijän kannalta mitäänsanomattomaksi. Itse asiassa Kansainliitto totesi, että Karjala kuuluu Neuvostoliiton valtapiiriin eikä ulkopuolisilla ole siihen sanansijaa. Oikeistoainekset, jotka tällaista uhittelupolitiikkaa harjoittivat, olivat tällä kertaa saaneet saaliikseen vain kiihotusaineistoa kotimaata varten. Suhteessa Suomen todelliseen "kohtalonmaahan" Neuvostoliittoon oli jälleen syvennetty juopaa.

1924 — "HYVÄ VUOSI"

Jos kaupalliset suhteet ovat maiden välisten suhteiden hyvyyden tai huonouden mittapuuna, olivat Suomen ja Neuvostoliiton kauppasuhteet parhaimmillaan 1924, jolloin kauppavaihdostamme 46 % edusti suhteita Neuvostoliittoon. Ennen vuotta 1917 luku oli ollut liki 30 %, jota se on nykyäänkin. Ehkä tuon "ennätysvuoden" kauppa oli heijastusta Saksan ja Neuvostoliiton Rapallon sopimuksesta alkaneesta lähentymisestä, joka 1924 alkoi jo lakastua.

Virallisissa suhteissa Neuvostoliittoon Suomi kuitenkin säilytti jäätävän asenteensa ja mm. 1926 torjui Neuvostoliiton esityksen hyökkäämättömyyssopimuksen solmiamisesta jokseenkin töykeästi.

SPLENDED ISOLATION JA FASISMI

20-luvun loppupuolella oli Suomi ulkopolitiikassaan lepotilassa. Itsenäisyyden alkuvuosien aktiviteetti oli asettunut. 1927 lopulla ulkoministeriksi tullut Hjalmar Procopé, jota aiemman Varsovan lähettiläskautensa intoutuneiden esiintymisten takia pidettiin polofiilinä, yllätti splended isolation-politiikallaan, "loistavalla eristäytymisellä", jonka yllä leijaili diplomaattisen taidon henki. Hänen epäkiitollisek si tehtäväkseen tuli selitellä parhain päin suomalaisen fasismin nousun ilmiöt.

Akateemisen Karjala-Seuran, suojeluskuntien, Itsenäisyyden Liiton ja epälukuisten muiden äärioikeistolaisten järjestöjen vihankylvö ja Suur-Suomi-propaganda oli saanut jatkua esteittä v:sta 1918 saakka. 1929 alkanut yleismaailmallinen lama yhdessä mannermaalta saapuvien fasismin aaltojen kanssa tapasivat täällä suorastaan ylikypsän tilanteen.

SE ALKOI LAPUALLA

Se alkoi punaisten paitojen repimisellä marraskuun 24 pnä 1929 Lapualla. Itsenäisyyspäivään mennessä virtasi "maakunnan miehiä" lähetystöinä Helsinkiin, missä AKS otti heidät laululla vastaan. Muilutukset ja terroriteot huipistuivat talonpoikaismarssiin heinäkuun 7 pnä 1930. Kallion hallitus oli eronnut muutamaa päivää aikaisemmin ja koko maa presidenttiä ja Svinhufvudin hallitusta myöten oli polvillaan lapuanliikkeen edessä. Maata ei enää hallittu Helsingistä vaan Lapualta. Lokakuussa Suomi pääsi maailmankartalle ent. pres. Ståhlbergin kyyditysjutun ansiosta — järjestelylangan päässä oli yleisesikunnan päällikkö Martti Wallenius. Vasemmistolaisen työväenpuolueen eduskuntaryhmän jäsenet pidätettiin, kyyditsijät ja murhaajat vapautettiin. Wallenius valittiin 1931 Lapuanliikkeen pääsihteeriksi. Kehitys kulminoitui helmikuussa 1932 Mäntsälän kapinaan. Suomi oli

(Jatkuu sivulla 3)

ERIKOISTARJOUS
Vapauden koko vuoden uusille tilaajille:
Canadassa: uusi koko vuoden tilaus .... $8.00 — SÄÄSTÖ $2.00
Yhdysvaltoihin: uusi koko vuoden tilaus .. 8.80 — SÄÄSTÖ 2.20
Suomeen: uusi koko vuoden tilaus .... 9.20 — SÄÄSTÖ 2.30
Tämä erikoistarjous on voimassa toukok. 31 päivään 1967
Arvoisa kansalaisemme, jos et ole vielä Vapauden tilaaja, niin käytä hyväksesi tätä erikoistarjousta ja tutustu lehteemme!
- - - - - - - LEIKKAA IRTI - - - - - - -
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69,
SUDBURY, ONTARIO
Tilaan Vapaus-lehden yhden vuoden ajaksi erikoishinnalla $........ allaolevalla osoitteella:
Nimi..
Osoite..

MAAILMANKONFERENSSI VIETNAM ASIASTA

Tukholmassa kokoontuu ensi heinäkuun 6—9 pnä maailmankonferenssi Vietnamin kysymyksestä. Sen on kutsunut koolle kansainvälinen toimikunta, jossa on mukana kahdeksan kansainvälistä rauhanjärjestöä sekä Amerikan Kveekarien järjestö, USAn Kansallinen yhteistoimikunta sodan lopettamiseksi Vietnamissa ja ruotsalainen Freds- och Skiljedomsföreningen.

Konferenssiin odotetaan noin 400 osanottajaa maailman joka puolelta. Konferenssi tulee työskentelemään työryhmissä käsitellen mm. seuraavia kysymyksiä: Kansainvälinen oikeus ja Vietnamin sota, rauhanaloitteet, aineellinen apu Vietnamille, toiminta Vietnamin rauhan ja riippumattomuuden puolesta.

Huomattavat henkilöt eri puolilta maailmaa ovat antaneet tukensa konferenssin valmisteluille. Mainittakoon lukuisista ruotsalaisista konferenssin tukijoista mm. kirjailijat Tage Aurell ja Artur Lundkvist, professorit Ulf Himmelstrand, Myrdal ja Harald Ofstad, toimittajat Barbro Alving ja Victor Vinde sekä useiden eri puolueiden kansanedustajat.

Helsingissä perustettiin suomalainen toimikunta tukemaan konferenssin valmisteluja ja huolehtimaan suomalaisen valtuuskunnan lähettämisestä maailmankonferenssiin. Toimikunnan puheenjohtajaksi valittiin professori Göran von Bonsdorff ja varapuheenjohtajiksi lääket. lis. Henrik Forss, lakit. tri. Jorma Uitto ja sihteeriksi Gösta Rosenberg.

Välitysesitys Lounais-Afrikasta

YK, New York. — Länsivallat sekä latinalaisen Amerikan ja Afrikan ja Aasian maat laativat kompromissiehdotuksen Lounais-Afrikkaa koskevasta päätöslauselmaehdotuksesta. YK:n yleiskokous käsittelee ehdotusta.

Käytyjen keskustelujen päävaikeutena on ollut länsivaltojen halu antaa Lounais-Afrikan komissiolle valtuudet keskustella Etelä-Afrikan kanssa näin Etelä-Afrikka saa tilaisuuden välttää avoimen yhteentörmäyksen maailmanjärjestön kanssa.

KREIKAN VANKISAARELLA YHÄ 6138 PIDÄTETTYÄ

Ateena. — Entisen pääministerin Giorgias Papandreoun poika Andreas Papandreou asetetaan syytteeseen sekaantumisesta Aspida-salaliittoon, ilmoitettiin Ateenassa.

Aspida-salaliiton jäsenet vangittiin viime maaliskuussa. Heitä syytettiin yrityksestä kaataa Kreikan hallitus. Samoin väitettiin, että heidän tarkoituksenaan oli muuttaa Kreikan ulkopolitiikka sitoutumattomaksi.

Eräässä hotellissa pidätettynä kaappauksen alusta lähtien ollut Andreas Papandreou voidaan tuomita kuolemaan.

Toinen tapaus Kreikassa oli neljän turvallisuuskomitean asettaminen. Komiteat tutkivat Jaros-saarella olevia poliittisia vankeja. Kaikkiaan saarella on pidätettyinä 6,138 henkeä.

Ilmoituksen mukaan vanhat, sairaat ja raajarikot pidätetyistä päästetään pikaisesti vapaaksi. Samoin pääsevät saarelta ne, jotka viime aikoina eivät ole harjoittaneet kommunistista toimintaa ja joita pidetään vaarattomina (!), kertoi virallinen lausunto.

Pääministeri Konstantin Kollias ilmoitti, että sotilashallitus "puhdistaa valtion hallintokoneiston tehdäkseen sen tehokkaammaksi". Tämän johdosta perustuslaki muutetaan siltä kohdin, missä sanotaan virkamiesten olevan erottamattomia.

Entistä taloudellisen suunnittelun ministeriä Andreas Papandreouta kuulusteltiin viime viikolla. Ylenen syyttäjä päätti yhdessä kuulustelijan kanssa, että Papandreou asetetaan syytteeseen siviilituomioistuimessa.

Papandreoun nimi mainittiin Aspida-salaliiton yhteydessä. Tällöin häntä ei asetettu syytteeseen hänen parlamentaarisen koskemattomuutensa nojalla.

Pääministeri Kollias ilmoitti myös, että maan hallitus puuttuu myös ortodoksisen kirkon hallintoon.

Uuden lain mukaan kirkon johtajien valitsema 12 metropoliitan muodostama pyhä synodi hajotetaan. Sen sijaan hallitus nimittää yhdeksän piispan muodostaman elimen, joka valitsee piispat hallituksen valitsemista ehdokkaista.

VASTALAUSEITA KREIKKAAN

Eri puolilta maailmaa saapuu Kreikkaan jatkuvasti vastalauseita maassa vallitsevan sotilasdiktatuurin johdosta, kertoivat eri tietotoimistot mm. seuraavista vastalauseista:

Kansainvälinen lakimieskomissio Genevessä on pitänyt Kreikan vallankaappausta laillisen järjestyksen vakavana loukkauksena. Itävallan sosialistisen puolueen naisliiton keskuskomitea on kääntynyt YKn puoleen Kreikan asiassa. Wienissä on järjestetty jo kolme nuorten mielenosoitusta Kreikan tilanteen vuoksi. Jokaiseen mielenosoitukseen on osallistunut tuhansia nuoria. Tanskan maankaivuu- ja betonityöläisten liitto esittää vastalauseen Kreikan ammattiliittojen lakkauttamisen johdosta. Demokraattisesta Saksasta on yli 50 yhteisöä viime päivinä tuominnut Kreikan tapahtumat.

Jälleen uusi CIAn "elätti"

Lontoo. — "Kulttuurisuhteiden kongressi (Congress for Cultural Relations), joka on 17 vuoden ajan käynyt järjestelmällistä kampanjaa sosialistisia maita vastaan, on saanut raha-apua USA:n keskustiedustelupalvelulta CIA:lta, ilmoitti kongressin yleiskokouksen intialainen puheenjohtaja Minoo Masani Lontoossa pidetyssä lehdistötilaisuudessa. Järjestö, jonka päämaja on Pariisissa, julkaisee propagandakirjallisuutta "puolustaakseen älyn vapautta".

Kongressin julkaiseman Encounter-lehden päätoimittaja Steven Spender ja kirjallisuuskriitikko Frank Kermod ovat ilmoittaneet eroavansa vastalauseena CIA:n kongressin toimintaan puuttumisen johdosta. He ovat myös vahvistaneet sen, että Encounter on saanut varoja CIA:lta.

Kirjeitä

LOUISE-KUNNAN TIEVERON-MAKSAJAT OTTAKAA HUOMIOON

Me tieveron maksajat kysymme, että onko paikallinen tielautakunta oikeutettu nostamaan tieveroja niin huomattavalla määrällä, kuin on vuonna 1967 tehty. Olisikohan vielä mahdollista, vaikka kutsua kaikki veronmaksajat yhteiseen kokoukseen, jossa keskusteltaisiin asiasta suurella joukolla, tai että paikalla olisi ainakin veronmaksajien enemmistö.

Me tiedämme, että ainoastaan 7 tieveronmaksajaa oli läsnä vuosikokouksessa ja heistä valittiin neli-henkinen tielautakunta.

Niin kummalliselta kun se tuntuukin alenivat tieverot viime vuonna, mutta teiden korjaukset jäivät myös melkeinpä tekemättä. Soraa sai ainoastaan yksi tienpätkä, niin sanottu Pine Road, johon myös kaivettiin komeat ojat molemmin puolin, sekä tuotiin joukun verran soraa.

Ja taisi kai sitä tulla vähäsen velkaakin, koska tyhjällä ei saada suurta aikaan, mutta kyllä sitä päästään eteenpäin, jos koetetaan saada asioissa enempi yhteisymmärrystä, joka saadaan jos vain tahdotaan.

Siis toivokaamme, että paikallinen tielautakunta kutsuu kokouksen koolle mahdollisimman pian ja haastaa sinne veronmaksajat sekä muita ihmisiä.

A. KIVI
Whitefish, Ontario.

Mitä ylläolevaan lisätään, se on oikeastaan pahasta. Kiinnitettäköön kuitenkin huomiota Kyn hauskaan ukaasiin, että lehdistö ei saa puhua mitään "pohjoislaisten" ja "eteläisten" välisistä suhteista. Tällä viitataan siihen, että Saigonin sotilasjuntta on todellisuudessa miehitetty "pohjoislaisilla" eli niillä, jotka ovat Pohjois-Vietnamista lähteneet kansanvaltaa ja sosialismia pakoon. Ajatus tai pelkkä maininta, että Etelä-Vietnamia hallittaisiin etelävietnamilaisten toimesta, on kauhistus näille "pohjoislaisille", jotka ovat valmiina taistelemaan viimeiseen etelävietnamilaiseen asti amerikkalaisten miehitysjoukkojen puolesta Pohjois-Vietnamia vastaan!

Kuten muistetaan, kenraali Ky on julkisesti sanonut, että hän on Adolf Hitlerin suuri ihailija. Tältä pohjalta tämä sanomalehtisensuuri vaalikampanjan aikana on helposti ymmärrettävä asia.

Mutta mitä tapahtuu sitten, jos oppositio kaikesta huolimatta voittaa syyskuun presidenttivaaleissa? Kenraali Ky on antanut etukäteen vastauksensa tältäkin varalta.

"Jos kommunisti tai puolueettomuusohjelmaa kannattava voittaa, minä tulen taistelemaan häntä vastaan sotilaallisesti", on Washingtonin lempipoika, kenraali Ky julistanut. "Kaikissa demokraattisissa maissa on oikeus olla eri mieltä toisten kanssa."

Sopii USA:n "puolustaa" tällaista "kansanvaltaa"!

PÄIVÄN PAKINA

TULEEKO NASARETISTA HYVÄÄ?

Niin, "voiko Nasaretista tulla mitään hyvää?" Kukapa sen tietää ja jos tietää, niin ken voi siihen uskoa?

Mahdollisesti on parempi, että puhutaan asiasta ainakin aluksi suulla suuremmalla, eli lainaamalla erään suuren torontolaisen päivälehden finanssisivulta New Yorkista lähetetystä APn tiedonannosta vaikkapa seuraavaa:

"Ei rautapitoisten metallien kysynnän jyrkkä nousu vuoteen 1980:een mennessä tulee aiheuttamaan sen, että kommunistimaista tulee tällä alalla maailman tärkeimmät vientimaat, todetaan Yhdysvaltain hallituksen suorittamasta tutkimuksesta annetussa lausunnossa.

"Kuparin kysyntä tulee (vuoteen 1980 mennessä) kaksinkertaistumaan nykyisestä, sinkin kysyntä miltei kaksinkertaistumaan ja lyijyn kysyntä tulee lisääntymään vain 50-prosenttisesti, arvioi Yhdysvaltain kaivoslautakunnan taloustiedemies Alfred Petrick.

"'On jossakin määrin tyrmistyttävää huomata se, missä laajuudessa Yhdysvaltain ja vapaan maailman muiden maiden vauraus (ruostumattomien metallien kohdalta) siirtyy Neuvostoliittoon ja muihin kommunistiblokkin maihin", sanoi mr. Petrick tiistaina Yhdysvaltain kaivos-, metallurgi ja vuoriöljy-insinöörien instituutin vuosikokouksessa.

"'Siinä määrin, mitä tämä mineraalituotannon määrä edustaa taloudellista, poliittista ja sotilaallista voimaa, sen tulisi saada Yhdysvaltain ja vapaan maailman muiden maiden huomion osakseen', hän sanoi.

Mainitulle instituutille esitetyssä tutkimusasiakirjoissa arvioidaan että maailman kuparin kulutus v. 1980 on 15.8 miljoonaa tonnia, yli kaksi kertaa suurempi kuin vuonna 1965. Näissä asiakirjoissa arvioidaan Neuvostoliiton kuparireservien olevan 35 miljoonaa tonnia, ollen se Chilen jälkeen toiseksi suurin kuparimäärä.

Tässä yhteydessä on hyvä palauttaa mieleemme, että samalla kun suurelle yleisölle yritetään syöttää kirkuvin otsikkojen avulla kaikenlaisia mörkö- ja panettelujuttuja, vastuuntuntoiset tiedemiehet tekevät laskelmansa ja suunnitelmansa tunnettujen tosiasiain perusteella.

Petos on aina tuomittavaa hommaa, josta tekijä joutuu joko ennemmin tai myöhemmin kiinni. Mutta itsepetos on suorastaan typeryyttä, ja mitä tahansa me ajattelemmekaan "vapaan maailman" palkkaamista joistakin "asiantuntijoista", tiedemiehet eivät kuitenkaan paneudu valheiden, eivätkä missään tapauksessa itsepetoksen varaan.

Tältä pohjalta katsoen näyttää siis siltä, että otsikossa esitettyyn kysymykseen on vastattava myönteisesti, eli niin, että kyllä "Nasaretista" (oikeammin sosialistisesta maailmanosasta) on sittenkin odotettavissa "jotakin hyvää".

Sivumennen sanoen, onko pantu merkille, että Suurissa päivälehdissä ei puhuta enää halaistua sanaa siitä Neuvostoliiton "maatalous- ja teollisuuskriisistä' josta pauhaamalla jokin aika sitten ennusteltiin sekä takaisin "kapitalismiin palaamista" että kaaostilanteen kehittymistä?

Kun Neuvostoliitossa tuli kovan kuivuuden ja eräitten muiden syiden vuoksi muutamia poikkeuksellisen kehnoja satoja, niin sitä pidettiin varmana merkkinä siitä, että "sosialismi on epäonnistunut" niin maaseudulla kuin kaupungeissakin.

Samaa mittapuuta käyttäen olisi tietenkin pitänyt nyt todeta, että sosialismin ansiosta, Neuvostoliitossa saatiin viime vuonna kaikkien aikojen suurin viljasato.

Mutta paha on "tunnustaa" sosialismin "syyllisyyttä" maatalous tuotannon niin suureen nousuun! Siksi ovat porvariset lehdet nyt hiljaa kuin "vesi sukassa" Neuvostoliiton maataloustuotannosta.

Yleisesti tunnettu seikka on että Stalinin elämän loppupuolella kehittyi Neuvostoliiton talouselämässäkin vissinlaista jäykistymistä, mikä antoi täkäläisille herroille ja narreille eräitä aiheita toivoa taloudellista epäonnistumista yleensä.

Mutta nytkin ovat nämäkin toiveet haihtuneet herran tuuliin.

Edellämainitussa AP:n uutistiedossa kerrottiin asian tästä puolesta seuraavaa:

(USA:n hallituksen) Tutkimuksen yhteydessä on myös huomioitu, että 50-luvulla "Neuvostoliitto ja Itä-Euroopan muut maat johtivat muuta maailmaa kansallistuotannon lisääntymisessä ja että myös teollisuustuotannon alalla Neuvostoliiton hegemonian alaisten maiden tuotanto kohosi nopeammin" kuin muiden maiden.

Tää korutont' on kertomaa, vai mitä? — Känsäkoura.

Urheilua

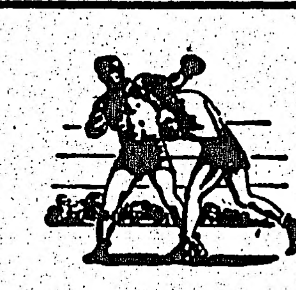

Tyrmäyksestä vuoden tauko – kolmesta hanskat naulaan

Moskova. — Vain mestari- ja ensimmäisen urheiluluokan nyrkkeilijät saavat "ilon" voittaa ottelunsa tyrmäyksellä Neuvostoliiton kehissä, mutta tässäkin tapauksessa on omat ankarat sääntönsä, tyrmäyshäviön kärsineeltä kielletään harjoittelu ja kilpaileminen vuodeksi, kahdesti kahden vuoden kuluessa tyrmätyltä lopullisesti samoin kuin kolmesti tyrmätyltäkin.

Tämän tiedon esittää Neuvostoliiton nyrkkeilyliiton pääsihteeri, tunnettu kansainvälinen nyrkkeilymies Georgi Zybalov APN:lle kirjoittamassaan artikkelissa. Muissa kuin kahdessa ylimmässä luokassa ei tyrmäys voi ratkaista ottelua.

JUNIORISÄÄNNÖT NL:ssä

Jos juniorinyrkkeilijä isketään ensimmäisessä erässä kanveesiin niin ottelu keskeytetään ja molemmat urheilijat poistetaan kehästä. Toinen poistetaan siitä syystä, että pyrki lyömään liian lujaa ja toinen siitä syystä, että hän ei osannut kunnolla puolustautua. Jos kanveesissa käynti tapahtuu toisessa tai kolmannessa erässä, keskeytetään ottelu siinäkin tapauksessa ja voittaja määräytyy edellisissä erissä hankkimiensa pisteiden perusteella. Meillä on otettu käyttöön myös sellainen käsite kuin epätekninen ottelu. Tähän liittyvä sääntö kieltää ottelun jatkamisen siinä tapauksessa, jos toinen urheilijoista taikka molemmat pyrkivät voittoon voimaiskujen ja raa'an voiman kustannuksella.

HARRASTUS KASVANUT

Neuvostoliitossa nyrkkeily on vallannut tukevat asemat nuorison urheilukasvatuksessa ja nauttii laajaa suosiota. Nyrkkeilynharrastajien määrä on lisääntynyt varsinkin viime vuosina, sen jälkeen, kun NL:n nyrkkeilyliitto ryhtyi ankaraan taisteluun tyrmäysiskua vastaan, hyvään puolustustekniikkaan perustuvan teknisen, leikittelevän nyrkkeilytyylin juurruttamiseksi. Kun ennen kilpailusääntöjen uudistamista nyrkkeilyharrastajien vuosilisäys käsitti vain 5,000 uutta tulokasta niin sääntöjen uudistamisen jälkeen nyrkkeilynharrastajien määrä on lisääntynyt vuosittain 25,000:lla.

Rainer Marx DDR 4. osuuden voittaja

Varsova. — Itä-Saksa vei nimiinsä jo toisen etappivoiton Varsova—Berliini—Praha-Rauhanajossa 25-vuotiaan Rainer Marxin voitettua neljännen etapin ajalla 4.54.27.

Budgoszczin ja Lupskin välisen etapin pituus oli 210 kilometriä. Voittajan kanssa samalla ajalla saapuivat maaliin järjestyksessä Unkarin Jancs Jusko, Ranskan Roland Berland, Bulgarian Angel Kirolov ja Neuvostoliiton Vitali Tkatshenko. Tämä viiden ajajan ryhmä oli kasvattanut pääryhmään yli kahden minuutin raon.

Neljän etapin jälkeen on joukkuekilpailun johdossa edelleen Itä-Saksa, kun taas isäntämaa Puola putosi seitsemänneksi.

N-liitto ja Lisitski voittivat Krevanissa

Erevan. — Neuvostoliitto voitti Suomen pistein 563,35—550,05 maidenvälisessä voimistelumaaottelussa, joka päättyi lauantaina Erevanissa. Kolmantena osapuolena ollut Armenian joukkue sai pisteitä 539,70.

Henkilökohtaisessa kilpailussa perivät neuvostoliittolaiset kolmoisvoiton. Suomen Olli Laiho sijoittui neljänneksi, kun taas hyvässä asemassa perjantain jälkeen ollut Mauno Nissinen joutui keskeyttämään loukkaannuttuaan.

Tuloksia: 1) Viktor Lisitski, N-liitto 114,95 2) V. Kurashov, N-liitto 113,10 3) V. Leontjev N-liitto 113,05 4) Olli Laiho Suomi 112,55 — 8) Reino Heino Suomi 108,85 9) Hannu Rantakari Suomi 108,60 10) Juhani Rahikainen Suomi 108,50 — 13) Eugen Ekman Suomi 107,0.

Suomi putosi

Suomalaisten sijoitukset V—B—P ajon toisella etapilla olivat lähes samanlaiset kuten ensimmäiselläkin, mutta siitä huolimatta joukkuekilpailussa Suomi putosi 18 tilalta viimeiseksi eli kaksi porrasta alaspäin.

Torstain osuuden voittajakolmikon Manfred Dahne, Jan Magiera ja Stanas Savshev olivat lähinnä parhaat Juri Pominov (N-liitto), Jürgen Goletz (L-Saksa) ja Karel Severs (T-slovakia), kaikilla sama aika 3.38,39.

Suomen Yngve Tallsten ja Mauno Uusivirta saavuttivat maalin kärkiryhmässä ajaen, mutta sijoittuivat 46—96 sijoille ajalla 3.39,40. Pertti Karhun sijaluku oli 104 ajalla 3.42,50, Teuvo Berg (108:s) sai ajan 3.55,30, Matti Hovi (110:s) 3.55,30 ja Reijo Helin (117:s) 4.11,35.

Joukkuekilpailun voitti Puola ajalla 10.57,59, Länsi-Saksa oli toinen ja Hollanti kolmas samalla ajalla. Suomi oli 20:s ja aika 11.02,10.

Tilanne kahden osuuden jälkeen: 1) Dahne 6.03,43 2) Magiera 6.04,13 3) Savtshev 6.04,28 4—6) Pominov, Goletz, Severs kaikilla 6.04,43 — 78) Tallsten ja 79) Uusivirta 6.05,44 — 109) Karhu 6.27,25 110) Hovi 6.28,07 — 114) Helin 6.37,39 ja 128) Berg 6.52,20. Joukkueet: 1) Puola, 2) Länsi-Saksa, 3) Bulgaria, kaikilla 18.16,11 — 19) Suomi 18.20,22.

Länsi-Saksa yllättäen judon E-mestari

Rooma. — Länsi-Saksa jatkoi menestyksellisiä judo-otteitaan ja peri Europan mestaruuden voittamalla loppuottelussa Ranskan pistein 2—1.

Länsi-Saksa aloitti EM-kisat kukistamalla ensimmäisessä ottelussa Suomen puhtaasti 5—0, ja välierissä Länsi-Saksan joukkue voitti Neuvostoliiton 3—2. Väliin mahtuivat voitot Itä-Saksasta 5—0 ja Itävallasta 3—1.

Länsisaksalaisten Europpan mestaruus tuli asiantuntijoille yllätyksenä, sillä Neuvostoliittoa ja Hollantia pidettiin etukäteen suosikkeina. Loppuottelussa Ranskaa vastaan tuli Länsi-Saksan voitoksi niukka 3—1, kahden ottelun päättyessä ratkaisemattomina.

SUOMALAISET!

Kun lomailette NIAGARA FALLSILLA yöpykää

Stardust Motellissa

KYLLIKKI JA KALJO JURGENS

1528 Buchanan Ave.
Niagara Falls Ontario
(1 katu Q. E. W. ja Stanley Ave.)

PUHELIN 354-6118

(16-18-20-23)

ONNITTELUMME

Canadan 100-vuotisjuhlanumeroon!

1867 1967 CENTENNIAL OF CANADIAN CONFEDERATION

VAPAUS ilmestyy erikoisena Canadan 100-vuotisjuhlanumerona kesäkuun 22 pnä. Se antaa tilaisuuden kaikille kansalaisillemme lausua onnittelunsa ja tervehdyksensä maamiehillemme ja muille canadalaisille, jotka ovat osallistuneet Canadan rakentamiseen.

Valitkaa onnittelunne allaolevista malleista liittämällä nimenne ja osoitteenne ja postittakaa lehtemme konttoriin!

TERVEHDIMME ja ONNITTELEMME uuden kotimaamme — Canadan kansallisen 100-vuotisjuhlavuoden johdosta!

(Nimi)

(Osoite)

(Hinta $3.00)

ONNITTELUMME Canadan 100-vuotisjuhlavuoden johdosta!

(Nimi)

(Osoite)

(Hinta $2.00)

Vapaus Publishing Company Limited

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Järvienpään rauhankomitea lähetti sähkösanomat pääministeri Pearsonille ja Ulkoministeri Martinille, tiedoittaen, että täällä hyväksytään Walter Gordonin puhcessaan ilmaisema kanta vaatien Canadalta selvää painostusta Yhdysvaltain Vietnamissa käymän sodan lopettamiseksi. Myöskin tervehdittiin NDP:n johtajan T. C. Douglasin kannanottoa, joka auttaa keskustelua ja voimasuhteiden selventämistä ja vaatii Yhdysvaltain pommituksen lopettamista Vietnamissa.

* * *

Ivari Uusitalo kuoli täällä sairaalassa toukokuun 14 p. Hän oli syntynyt Siikaisissa Suomessa ja oli kuollessaan 70-vuotias. Port Arthuriin tuli hän v. 1928 ja työskenteli kirvesmiehenä kunnes siirtyi työkyvyttömyyseläkkeelle. Suremaan jäi vaimonsa Siiri, poikansa David, tyttärensä Raili ja 4 lastenlasta täällä ja yksi veli ja 4 siskoa sekä muita sukulaisia Suomessa.

* * *

Täällä epäillään 4 Yhdysvalloista Minnesotan valtiosta tulleen kalastajan hukkuneen Quetico-vesistön Burke-järveen. Heidän käytössään ollut 14-jalan pituinen vene löydettiin järveltä sen jälkeen kun heidät nähtiin viime viikon perjantaina Prairie Portagessa, joka on 45 mailia Atikokan kauppalasta.

* * *

William P. Lehto valittiin Selkirk Collegiate koulun johtajaksi, ilmoitti Fort Williamin koululautakunta. Viimeksi kuluneiden kuuden vuoden ajan oli mr. Lehto Red Rock-Nipigon piirin korkeakoulun johtajana. Uuden toimensa ottaa hän vastaan elokuun 1 pnä. — ATH.

Tervehdys Vancouverista

Vancouver. — Kesää ja lämpimiä ilmoja toivotaan saapuviksi. Vapautuessa talven kahleista mielikin virkistyisi.

Ensi sunnuntaina menemme "Sampolaan" kesän ensimmäiseen "piknikkiin". Siellä tulee olemaan monenlaista ajanvietettä. Siitä kerrotaan sitten myöhemmin, voittajista, nuolenheitossa, köydenvedossa y.m. ja virkistävä saunanlöyly otetaan päällisiksi. Siellä tapaamme vanhat tuttavamme ja teemme uusia tuttavuuksia . . .

Äitienpäivää vietettiin Clinton haalilla toukokuun 14 päivänä. Haalin yläsali oli laitettu juhlakuntoon. Valkoiset liinat ja kukat pöydillä tervehtivät juhlaan saapuneita äitejä. Eräs nuori poika toivotti kaikki juhlavieraat tervetulleeksi sekä esitteli ohjelman suorittajat. Ohjelma oli kaunista kuulla ja katsella. Soittoa, laulua ja tanssia. Sitten isät tarjoilivat kahvia.

CSJ:n osaston kuukausikokous oli myöskin toukokuun neljäntenätoista päivänä. Käsiteltiin haalin korjausasioita. Haalin talonhoitajat, Joyce ja Matti Mäkelä sanoivat itsensä irti tehtävistään. Heidän tilalleen tuli Yrjö Saarikoski ja sihteeriksi tuli Minnie Vainio, ja sitten siirryttiinkin äitienpäivä juhlan viettoon.

Rauhan terveisin, T. M.

Orbiter 4 kiertää Kuuta

Pasadena, Kalifornia. — Yhdysvaltain uusin kuuluotain Orbiter 4 asettui melkein ympyrän muotoiselle Kuuta kiertävälle radalle ja alkaa valokuvata Kuun pintaa, ilmoitettiin Pasadenan avaruustutkimuskeskuksessa.

40 kiloa painava alus joutui Kuun vetovoiman vaikutuspiiriin, kun sen jarrureketit oli laukaistu, ja kiertää tällä hetkellä rataa, jonka suurin etäisyys Kuusta on 6,064 km ja pienin 2,683 km. Rata kulkee Kuun etelä- ja pohjoisnavan kautta.

Tältä etäisyydeltä se ottaa kuvia Kuun näkyvältä ja "pimeältä" puolelta. Kuvissa tulevat näkymään jopa noin 60 metrin korkuiset kohoutumat. Kuvien avulla tiedemiehet saavat koko Kuun pinnan kartoitetuksi ja voivat valita siinä laskeutumisalueita tulevaisuuden miehitetyille ja miehittämättömille aluksille.

Podgornyi Canadaan

Moskova. — Neuvostoliiton presidentti Nikolai Podgornyi vierailee ensi elokuussa Canadassa, ilmoitetaan Moskovassa virallisesti.

Vierailukutsun on esittänyt Canadan kenraalikuvernööri Canadan 100-vuotisjuhlallisuuksien sekä Montrealin maailmannäyttelyn Neuvostoliiton-päivän johdosta.

Italian oikeistolla vallankaappaus hanke v. 1964

Moskova. — Fasistiset kenraalit käyttivät Kreikan vallankaappauksessa hyväkseen Naton Länsi-Euroopan maita varten laatimaa vallankaappaussuunnitelmaa, jonka peitenimi oli Prometeus, kirjoittaa Pravdan Roomassa oleva kirjeenvaihtaja Vladimir Jermakov.

Samanlaista aikakauslehti L'Espresson paljastamaa suunnitelmaa yrittivät myös Italian taantumuspiirit käyttää vuoden 1964 heinäkuun kaappaushankkeissaan. Lehti muistuttaa, että silloisen kaappaussuunnitelman johdossa olivat Italian entinen presidentti Antonio Segni, joka kuuluu kristillis-demokraattisen puolueen oikeistosiipeen ja entinen Italian puolustusvoimien ylipäällikkö kenraali Giovanni de Lorenzo.

Italian vallankaappaushankkeen peitenimi oli "E.S.", mutta itse asiassa se oli täsmälleen sama Prometeus, jota käytettiin Kreikassa. Nämä suunnitelmat tähtäsivät ensiksi puoluejärjestöjen hallinnassa olevien rakennusten miehittämiseen ja poliittisten johtohenkilöiden vangitsemiseen. Italiassa vangittavaksi määrättyjen luetteloon kuului myös kristillis-demokraattisen puolueen johtohenkilöitä. L'Espresson mukaan Italiassa olisi noussut kaappauksen tuloksena valtaan "fasistinen oikeistohallitus".

Italian taantumuspiirit eivät silloin käyttäneet tätä suunnitelmaa hyväkseen, mutta nyt on täysin oikeutettua esittää kysymys: Kuka voi olla varma siitä, että Italiaa ja muita Atlantin liiton maita varten ei ole jälleen muokattu uusia "E.S." tai Prometeus-suunnitelmia, toteaa Pravdan kirjeenvaihtaja lopuksi.

Presidentti Giuseppe Saragat lähetti edeltäjälleen Segnille sähkeen torstai-iltana, kertoo Reuter. Saragat piti lehden väitteitä herjaavina.

L'Espresso-lehden toimittaja Eugenio Scalfari totesi kuitenkin, että lehden väitteet voidaan todistaa oikeiksi asiakirja-aineiston avulla.

Uusi kemiallinen myrkkyase Yhdysvalloissa

Skillman, New Jersey. Yhdysvaltain kemiallisen sodan asiantuntijat ilmoittivat uuden, jälkivaikutuksiltaan lähes vaarattoman, taisteluaineen kehittämistä. BZ Agentiksi ristytty aine lamauttaa täydellisesti vihollisen tahdonvoiman.

Aineen ominaisuudet ovat sotilaallisesti tuhoisia lyhyen aikaa. Agentilla käsitellyt sotilaat eivät kykene edes pitämään kivääriä käsissään. Aineen vaikutukset ovat jokseenkin epämiellyttäviä lyhyen aikaa: Iho alkaa kuivua, sydämen lyöntinopeus kasvaa, virtsa vuotaa jatkuvasti, fyysinen ja henkinen aktiivisuus vähenee, päätä särkee ja ruumiinlämpö nousee.

Puolustusministeriö on kieltäytynyt ilmoittamasta aineen mahdollisesta taistelukäytöstä.

USAn ele

Washington. — Yhdysvallat on varoittanut Kreikan sotilashallitusta siitä, että sen Kreikalle antama sotilasapu saatetaan lopettaa, "ellei Kreikka palaa perustuslailliseen hallintoon".

Varoituksen esitti puolustusministeri Robert McNamara kohdatessaan Kreikan varapääministerin ja puolustusministerin, kenraali Gregorios Spandidakisin Naton puolustusministerien kokouksessa.

McNamara sanoi Kreikan puolustusministerin vastanneen, että "sotilasjuntta aikoo palauttaa Kreikkaan perustuslaillisen hallituksen".

Yhdysvaltojen Kreikalle antama sotilasapu on noin 70 miljoonaa dollaria vuodessa.

USA:n uhkaus sotilasavun lopettamisesta on käsitettävä pelkäksi eleeksi, jonka tarkoituksena on pelastaa maan maine niiden syytöksien edessä, joita on esitetty Euroopassa ja Amerikassa Kreikan sotilaskaappauksen suorittamisesta amerikkalaisten aseiden turvin.

Sotilasdiktatuuri sellaisenaan, ei USA:ta hätkähdytä, sen osoittaa selvimmin liittoutuminen Saigonin sotilasjuntan kanssa.

MUISTOJEN KUKKIA

Uuno Virtavan

MUISTOLLE

Kuoli toukokuun 26 päivänä 1966.

Kaivaten muistelemme

Linda Virtava

Liisa Harju perheineen

St. Catharines Ontario

Tehkää Suomi-matkanne

Baltic Steamship Lines

uudella matkustajalaivalla

'Alexandr Pushkin'

Montrealista Helsinkiin ilman mitään vaihtoja

Kulkuvuorot Montrealista:

KESÄKUUN 1
HEINÄKUUN 4
ELOKUUN 18
SYYSKUUN 19
LOKAKUUN 23

Kulkuvuorot Helsingistä:

TOUKOKUUN 17
KESÄKUUN 17
ELOKUUN 1
SYYSKUUN 4
LOKAKUUN 8

Kaikilla matkoilla laiva poikkeaa Helsingissä. Siis matkalla ei ole mitään vaihtoja, vaan samassa laivassa matkan päämäärään asti.

Halvin turistiluokan kesäkauden lipun hinta Montrealista Helsinkiin U.S. $312.00.

Tehkää paikkatilauksenne heti osoitteella:

VAPAUS

TRAVEL AGENCY

P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

"LOISTAVASTA ERISTÄYTYMISESTÄ"

(Jatkoa sivulta 2)

ehättänyt fasismin kehityksessä ennen emämaata Saksaa, jossa Hitler vasta 1933 astui valtaan.

MEKSIKO ESITTÄÄ VASTALAUSEEN

Lapuanliike ja sen seuraaja Isänmaallinen kansanliike tuottivat monella taholla hallaa Suomen maineelle. Yksinpä Meksiko esitti vastalauseensa erään artikkelin johdosta, jossa Ståhlbergin kyyditystarinan yhteydessä Suomen oloja verrattiin Meksikoon. Siellä ei sentään koskaan ole käyty presidentteihin käsiksi! Terroriteot herättivät kauhistusta Ruotsissa, missä kiinnitettiin lisäksi huomiota yltiösuomalaisiin vaatimuksiin ruotsalaisen korkeamman opetuksen lopettamisesta (V. A. Koskenniemi) ja ruotsin vertaamisesta hottentottien kieleen. Arkkipiispa Lauri Ingmanin laatima ja ulkoministeriön 1930 julkaisema lapuanliikettä selvittelevä broshyyri, jossa sanottiin Neuvostoliittoa Suomen perivihollisek-si, aiheutti nootin Neuvostoliiton taholta. AKS-läinen mielenosoitusmarssi Neuvostoliiton lähetystön edustalle maan liittyessä Kansainliittoon ja muut Neuvostoliittoa häpäisevät esiintymiset aiheuttivat niin ikään noottienvaihtoa. Suur-Suomi-karttoja, artikkeleita ja Karjalan vapauttamisvaloja oli jo edellisvuosina julkaistu niin tiheään, ettei mikään ulkoministeriö enää pystynyt niihin reagoimaan — päivä ja nootti olisi tuskin riittänyt.

HYÖKKÄÄMÄTTÖMYYS-SOPIMUS 1932

Suomen ja Neuvostoliiton välinen hyökkäämättömyyssopimus solmittiin vähin äänin 1932, Hitlerin valtaantulon aattona ja oman lapuanliikkeemme nousun jälkeen. Tässä sopimuksessa osapuolet sitoutuivat pidättymään hyökkäyksestä ja olemaan puolueettomia toisen sopimuspuolen joutuessa hyökkäyksen kohteeksi. Edelleen siinä luvattiin olla liittymättä sopimuksiin, jotka kohdistuvat toista osapuolta vastaan.

Lapuanliikkeen ja sen seuraajan Isänmaallisen kansanliikkeen suosiollinen kannatus ei missään vaiheessa noussut sinänsä merkittäväksi. Sen menestys johtui maan silmäntekevien myötäilystä. Liikkeen loistohetkinä sille antoivat kannatuksensa niin Svinhufvud kuin Mannerheimkin, Relander ja Paasikivi, jopa sosialidemokraatti Tanner.

SKANDINAVIAAN PÄIN

Ståhlbergin kyyditys ja Mäntsälän kapina aiheuttivat tilapäisen vastareaktion ja eräänlaisen kurssin tarkennuksen suhteessa ulkomaihin. Tämän seurauksena voidaan pitää eduskunnan joulukuun 5 pnä 1935 hyväksymää yksipuolista lausuntoa, jossa sanottiin Suomen suuntautuvan Skandinaviaan päin ja pyrkivän puolueettomuuteen. Tapahtumaa juhlisti Skandinavian maiden pääministerien vierailu. Tämä oikeistovoittoisen hallituksen ele ei pettänyt Ruotsia, joka jälleen kerran kieltäytyi yhteistyöstä epämääräistä politiikkaa harjoittavan naapurinsa kanssa. Seuraavana vuonna Kivimäen hallitus kaatui muistioskandaaliin — Etsivä keskuspoliisi oli kortittanut maan suhteellisen harvalukuiset liberaalit "kommunisteina". Kivimäen hallitusta seurannut A. K. Cajanderin "punamultahallitus", joka joutui vastaamaan maan kohtaloista suursodan kynnyksellä Itävallan Anschlussin ja Tshekkoslovakian sudeettialueen myynnin tapahtuessa oli käytännöllisesti katsoen itsenäisyysvuosien poliittisen kehityksen vanki.

Tärkeimmät mielipiteeseen vaikuttaneet instituutiot — koulu, kirkko, — armeija olivat kasvattaneet kokonaisen sukupolven suursuomalaiseen valloitushenkeen. Kaikki siteet olivat ohjautuneet hamasta von der Goltzin joukkojen maihinnoususta asti Saksaan, josta olimme saaneet armeijan preussilaisen komennon, koululaitoksen ja kirkon hengen kansallis- ja heimopaatoksineen, kulttuurin ylärakenteet ja tuen valloitus- ja ylemmyysideologialle. Suomi oli 30-luvulla ainoa Neuvostoliiton eurooppalainen naapuri, joka, tosin epävirallisesti, esitti aluevaatimuksia.

SUOMEN JA SAKSAN "IKUINEN LIITTO"

Kautta koko 30-luvun solmittiin yhä tiheneviä siteitä Saksaan, jonka puolustuslaitos muisti vähintään kerran vuodessa suomalaisia upseerivierailuilla saksalaisen maihinnousun kunniaksi. Kenraali von der Goltzin sanoja 1918 toistettiin ehtimiseen: "Olemme luoneet pohjan ikuiselle liitolle. Saksan ja Suomen tulee vastedeskin edetä käsi kädessä maailmanhistoriassa".

Mannerheimin täyttäessä kesäkuussa 1937 70-vuotta liittyi hänen onnittelijoihinsa kenraali Falkenhorst, elokuussa vieraili saksalainen sukellusvenelaivue Suomessa.

USA:n Moskovan lähettiläs Philiph Davis arvioi syksyllä 1937 ulkoasiainministeriölleen lähettämässä viestissä: "On enemmän kuin todennäköistä että Suomesta tulee Saksan Leningradiin pohjoisesta päin suuntautuvan hyökkäyksen tukikohta."

Vuoden 1938 huhtikuussa veresti von der Goltz muiden kenraalien ohella täällä muistojaan ja toukokuussa saapui amiraali Bastiani juhlimaan Helsingin valtausta 1918 ja risteilijä Königsberg suoritti vierailun. Kesäkuun lopulla 1939 hallitus kutsui kenraali Halderin vierailulle, jonka yhteydessä hänet kuljetettiin Lappiin ja Kannakselle tarkastamaan AKS-läisten linnoitustöitä. Kenraali poistui maastamme Valkoisen Ruusun suurristiä rikkaampana — muut ristit jäivät meille.

Neuvostoliitto oli tällä välin, alkaen huhtikuusta 1938, yrittänyt saada käyntiin välittömiä neuvotteluja Suomen puolueettomuuden takaamisesta. Näiden Jartsevin käymien neuvonpitojen kuivuttua se uudisti yrityksensä Boris Steinin toimiessa tunnustelijana maaliskuussa 1939. Se yritti myös Englannin ja muiden länsivaltojen avulla saada aikaan Suomen ja Baltian maan turvallisuusjärjestelyn, jonka takaajina olisivat sen ohella olleet länsivallat. Mitkään ehdotukset eivät täällä kuitenkaan ottaneet tulta. Suomi kulkeutui saksalaissuuntauksensa virrassa kohti syksyä 1939 ja täydellistä katastrofia syksyllä 1944.

Profeetalliseksi osoittautui Vasapostenin saksalaisten Hangossa 3. 4. 1918 tapahtuneen maihinnousun merkeissä kirjoittama artikkeli, jossa nimitettiin saksalaisten maihinnousua "ensimmäiseksi renkaaksi tulevaisuuden ketjussa" ja katsottiin nuoren Suomen valinneen Ruotsin ja Saksan välisessä kruunan ja klaavan heitossaan Saksan.

Kurssi muuttui vasta 1948, jolloin Suomelle tehtiin väkivaltaa ystävyyssopimuksella: se pakotettiin valitsemaan rauhanpolitiikka. "Toinen tasavalta" oli alkanut.

Hilkka Ahmala

Loppu

Frazier ei karsi

Philadelphia. — Toistaiseksi voittamaton raskaansarjan ammattinyrkkeilijä, amerikkalainen Joe Frazier on ilmoittanut, ettei hän aio osallistua Cassius Clayn syrjäyttämisen jälkeen raskaansarjan MM-arvosta järjestettävään karsintaturnaukseen.

Tokion olympiakisojen kultamitalimies, nykyisin 23-vuotias Frazier on sijoitettu WBA:n listoilla mestarin toiseksi haastajaksi, ja ammattilehti The Ring on sijoittanut hänet vastaavasti neljännelle sijalle.

UUSIA MENESTYSROMAANEJA

CATHERINE GAVIN:

VERENPUNAINEN KUU

319 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Italian vapaustaistelun värikkäät ajat ovat "Linnoituksen" tekijän uuden romaanin aiheena. Tapahtumat siirtyvät Kalifornian kultakentiltä pieneen ranskalaiseen kylpyläkaupunkiin, Tulleries'n sihisevien kaasulamppujen kajosta joutilaana uinuvalle Rivieralle. Kokoavana voimana on sorretun kansan pyrkimys vapauteen, Italian risorgimento — lyösnousemus. Tosiasioihin perustuva tieto muodostaa luotettavan taustan, jolle rohkea mielikuvitus hahmottaa omalaatuisen kiehtovan aikakauden.

ANNIKKI SANKARI:

SYYSKUUSSA

290 SIVUA — HINTA SID. $4.50

Annikki Sankarin romaanissa seurataan yhden illan, yön ja päivän tapahtumia. Vuorotellen äitiä ja tytärtä. Eevan tyhjään lauantaihin purkautuu kokonainen kokemuksien sarja. Hän tapaa miehen, josta on jo luullut luopuneensa. Hän antaa periksi ystävättärensä houkutuksille ja lähtee ravintolaan. Lujat päätökset murenevat toinen toisensa jälkeen, ilta ja yö jatkuvat pitkään. Aamutunneilla alkaa toisenlainen kierros. Tyttöä etsimässä. Ullamaijan koulutovereiden kotien ovilla hänelle vain puistellaan päätä. Tyttöä ei ole näkynyt.

MARIA ROLNIKAITE:

EN VOI VAIETA

232 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Me olemme lukeneet Anne Frankista emmekä voi unohtaa häntä. Tässä on toinen hänen kaltaisensa, hänen ikäisensä tyttö, joka kotikaupungissaan Vilnassa kertoi päiväkirjalleen nuoren elämänsä iloisista tapahtumista. Sitten hän koki kauhun: hirveät uutiset, sodan, eron vanhemmista, elämän ghetossa, umpeen muurattujen katujen sokkeleissa. Maria ei luopunut muistiinpanoistaan. Pieni'le paperi'apuille hän teki tunnontarkkoja merkintöjä. Keskitysleirillä hän jatkoi kirjoittamista — sementtisäkkien riekaleisiin. Kun paperi loppui, hän opetteli asiat ulkoa, painoi ne verikirjaimin mieleensä. Muistamisen halu auttoi häntä kestämään.

"Jälleen yksi niitä kirjoja, joihin soisi jokaisen ihmisen tutustuva, joita soisi luettavan, ajateltavan. Ei pidä unohtaa — olemme edelleen vastuussa." — Ilmari Jäppinen, Jyväskylän Ylioppilaslehti.

DAPHNE DU MAURIER:

HAUKAN LENTO

315 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Aurinkolaseja, huiveja, matkapostikortteja. Roomalaisen hotellin aula kiehuu amerikkalaisista ja englantilaisista turisteista. Kiihtyneiden naisten ahdistama opas on tukehtumaisillaan. Tunnelma on katossa, sillä edessä on lupaava ilta, "Rome by Night". Mutta lähtöhetkellä kaksi puuttuu.

Näiden kahden Via Venetolla harhailevan opettajattaren tähden opas, Armino Fabbio tekee harkitsemattoman eleen. Naisten hurskas päivittely saa hänet työntämään suhteettoman määrän liiroja kerjäläisen kouraan. Yöllä samainen vanhus murhataan. Tämä sinetöi Arminon tulevan kohtalon, hän joutuu jännittävien, mystillisten tapahtumien verkkoon. Vahva kirja — Rebekan veroinen.

NIKOLAI LESKOV:

VALITUT KERTOMUKSET

401 SIVUA — HINTA. SID. $3.60

Nikolai Leskov on venäläisen kirjallisuuden yksinäinen susi, jonka tuotanto aikalaiskriitikot kaltoin kohtelivat. Ensimmäisissä kertomuksissaan ja romaaneissaan, hän taisteli maaorjuutta vastaan ja arvosteli vallankumouksellisen sivistyneistön nihilistisiä aatteita. 1870-luvulla hän kirjoitti tuotantonsa ansiokkaimman osan, joka kuvailee maalismiljöötä, papistoa ja lahkolaisia. Tältä kaudelta ovat peräisin useimmat kertomukset Juhani Konkan toimittamassa teoksessa.

Kertomuksissa levittäytyy eteemme yhdeksännentoista vuosisadan tsaarivaltakunta. Kertomusten realismiin ja satiiriin yhdistyy usein annos tyypillisesti slaavilaista sadunomaisuutta. Mestarillisesti toteutettu juoniaines ja loistava sanallinen ilmaisu tekevät niistä nautittavia kokonaisuuksia.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

HYVÄ 320 EEKKERIN FARMI myytävänä. Hyvät vilja-, heinä- ja kasvimaat, kaksi mailia kaupungista, valtatien varrella. Hyvät tiet ympäri vuoden. Hyvä 10 huonetta käsittävä asuinrakennus, jossa on kaikki etuisuudet kuuma- ja kylmävesi ja hyvät lämmityslaitteet. Uusi iso navetta, tilaa 20 lehmälle ja vesi sisällä. Autotalli, halkovaja ym. ulkorakennuksia. Mainio paikka maito- ja lihakarjalle. Hyvät laidunmaat ja hyvät aidat kautta maan. Hyvä koulubussipalvelu. Myydään aviopuolisoni tapaturmakuoleman takia. Lisätietoja hinnasta ym. kauppaa koskevista kysymyksistä saa tiedustelemalla seuraavalla osoitteella:

MRS. HELMI NELSON
BOX 791, HAILEYBURY, ONT.
PUHELIN 672-3888

HALUTAAN VUOKRATA

KOLMEN MAKUUHUONEEN TALO, mieluimmin kaupungin ulkopuolelta. Vastaukset osoitteella: M. Kangas, 991 Lorne St. S., Sudbury, Ont. Puhelin 673-5423.

(16-20)

Monipuolinen valikoima

Taimeja ja puutarhatarpeita

"Lombardy" haapoja 5—6 jalan $1 kpl.; "Climatis" köynnöksiä, monivuotisia ja vuotuisia kukkien taimeja 65c kori; kasvisten taimeja 65c kori; puita, pensaita, aitapensaita, hedelmäpuita, No. 1 ruusupensaita, istutussipuleja 39c lb.
Hyvää multaa 60c busheli; vanhaa lanta $1 busheli; "Golden Vigoro" apulantaa, kalkkia, suosammalia, luujauhoa.

Poiketkaa katsomassa ja valitsemassa monipuolisesta valikoimastamme.

BEAUMONT'S
GARDEN CENTRE
Puh. 675-6381
146 Nepahwin Ave. Sudbury

T.L.—17

K AUNIITA
UKKIA
UKKAKIMPPUJA
UKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne

LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Sanomalehtikerhon bingo Finnish haalilla torstaina toukokuun 25 pnä klo 7.30 illalla.

Työn puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla.

Kaikki tiet johtavat nyt Suomi-rannalle

Kevään pitkien kylmien jälkeen luvataan meille sudburylaisillekin ilmojen lämpenemistä juuri nyt, jolloin on tulossa täkäläisten kansalaistemme toiset yhteiset centennial tanssit, mitkä pidetään Suomi-rannalla, Long Lakella, missä v- ja u-seura Voima huolehtii isännyydestä. Nämä riemuhauskat kemut ovat lauantaina, toukokuun 27 pnä. Tarjoilu alkaa kello 8 illalla ja tanssi kello 9. Soitosta huolehtivat taas "Vaaleat vanhatpojat".

Kuten ensimmäiselläkin kerralla, nyt Suomi-rannalla pidettäviin "tutustumistansseihin odotetaan suurta väenpaljoutta. Vaikka kysymys ei olekaan varsinaisista "pukutansseista" niin varmaa kuitenkin on, että siellä nähdään taas monenlaisia "centennial" pukuja, jotka antavat lisää väriä ja tunnelmaakin tälle erikoistilaisuudelle. Voimalaisten toimesta on varattu paljon lisää pöytiä ja tuoleja ja tilattu myös kaunis ilma, että voidaan pistäytyä ulkona tupakalla ja "jäähyllä".

Tervetuloa läheltä ja kaukaa, sanovat yhteisen satavuotiskomitean tanssikomitean jäsenet. — W. E.

Oikaisu

Sairashuoltokomitean lahjoitustiedonannon oli torstaina tullut valitettava virhe. Siinä sanottiin mrs. Aili Lehtosen lahjoittaneen $3.00. Piti olla mrs. Aili Leskinen lahjoitti $3.00. Pahoittelemme virheestä ja välitämme uudelleen CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitean sulimmat kiitokset lahjoittajalle.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
184 Elgin St. S., Sudbury

BUD GERMA LUPAA TÄYSIAIKAISTA PALVELUA JOS TULEE VALITUKSI

Bud Germa, joka on Uuden demokraattipuolueen ehdokkaana Sudburyn vaalipiirissä toukokuun 29 päivänä pidettävissä täytevaaleissa, on luvannut avata yleisen toimiston vaalipiiriin, missä henkilö voi esittää ongelmansa ja myös, että hän tulee lähettämään säännöllisesti raportit Ottawasta ja tulee varaamaan täysi-aikaisen edustuksensa Ottawassa.

Mr. Germa oli toisella tilalla vuonna 1965 pidetyissä yleisvaaleissa, nostaen NDP:n äänimäärän täällä edellisistä vaaleista yli sadalla prosentilla.

Hän on United Steelworkers of America Union, paikallisosasto 6500:n jäsen ja on 32-työvuoden veteraani Copper Cliffin sulattimolla.

Germa osallistuu aktiivisesti kunnallispolitiikkaan. Hänet valittiin Sudburyn kaupunginvaltuustoon joulukuussa vuonna 1963. Hänet valittiin uudestaan valtuusmieheksi suuremmalla äänten enemmistöllä joulukuussa vuonna 1965. Germa toimii nykyään yleisten töiden komitean puheenjohtajana. Hän kuuluu myös puisto- ja ajanvietekomissionin valtuuston edustajana. Aikaisemmin on hän toiminut lentokentän komissionissa, lasten avustusyhdistyksessä, kaupungin lainakirjaston lautakunnassa sekä monenlaisissa muissa erikoiskomiteoissa.

Germa palveli Canadan ilmavoimissa toisen maailmansodan aikana. Hän on Kuninkaallisen Canadan Legionan osasto N:o 224:n jäsen.

Hän on Uuden demokraattipuolueen pitkäaikainen jäsen ja on nykyään puolueen maakunnallisessa johtokunnassa. Hän sai suurimman äänimäärän viimeisessä vuosikokouksessa. Germa on myös palvellut NDP:n paikallisessa johtokunnassa useita vuosia.

Hän on avioliitossa, ja hänellä on kaksi tytärtä, mrs. Jim Mossey (Maureen) Cocksvillessä, Ontariossa, ja Marjorie, joka opiskelee Sheridan Technical koulussa.

Puhelinnumero on uusin rengas Garrsonin ketjussa

New York. — New Orleansin piirisyyttäjä Jim Garrison on ilmoittanut, että neworleansilaisen liikemiehen Clay Shawn ja Lee Harvey Oswaldin muistikirjasta on löydetty Jack Rubyn puhelinnumero. Warrenin komissio vältti kuitenkin selonteossaan, että Lee Harvey Oswald ja hänen murhaajansa yökerhonomistaja Jack Ruby eivät tunteneet toisiaan.

Garrison antoi ilmoituksensa vastauksena Clay Shawn asianajajien vaatimukseen palauttaa takavarikoitu muistikirja.

Clay Shaw joutuu oikeuden eteen lähikuukausien aikana. Garrisonin esittämän syytöksen mukaan hän on osallistunut presidentti Kennedyn murhaamiseksi muodostettuun salaliittoon. Maaliskuussa suoritetuissa alustavissa kuulusteluissa kävi ilmi, että on olemassa riittävästi todisteita oikeudenkäynnin aloittamiseksi.

Eräälle neworleansilaiselle lehdelle antamassaan haastattelussa Jim Garrison syytti avoimesti CIA:ta ja FBI:tä siitä, että ne salaavat tarkoituksella tietoja, jotka vahvistaisivat sen, että Kennedyn murha oli salaliiton eikä yksityisen henkilön työtä.

Garrison on asettanut epäilyksen alaiseksi Oswaldin kuulumisen "oikeudenmukaisia suhteita Kuubaan vaativaan komiteaan", kuten Warrenin komitean selonteossa esitetään. Piirisyyttäjän mukaan Oswald oli ynteydessä Castron-vastaisiin vastavallankumouksellisiin ryhmittymiin, joiden toiminnasta CIA ja FBI olivat tietoisia.

Varattomille lehtiä bingon avulla

Kauniina tapana on jo vuosia ollut, että työttömyyden, sairauden tai jonkun muun syyn vuoksi varattomiksi joutuneille kansalaisillemme, jotka haluavat seurata maailman menoa, on yhteisvoimin tilattu eri pitkiksi ajoiksi joko Vapaus tai Liekki.

Näin on aikemus menetellä tänäkin vuonna. Sinä melessä on Vapauden ta Liekin lehtikomitean toimesta järjestetty Finnish haalilla torstaina, toukokuun 25 pnä pidettävä reipas "lehtibingo" missä saaduilla varoilla tilataan vaikeuksiin joutuneille kansalaisillemme joko Vapaus tai Liekki.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa, sanovat tilaisuuden kärjestäjät.

Opettajapalkoista tehty sopimus

Sudburyn korkeakoululautakunta on keskiviikkona hyväksynyt uuden opettajain palkkausta koskevan sopimuksen, jonka sanotaan olevan korkeamman mitä opettajat ovat koskaan saaneet. Sopimus astuu voimaan 1 päivänä syyskuuta 1967.

Sen mukaan ensimmäiseen ryhmään kuuluvain opettajain palkka alkaa 6,300 dollarista ja nousee vuosittain 300 dollarilla. Tähän ryhmään kuuluvat 13 vuoden kokemuksen omaavat, he tulevat ansaitsemaan 10,500 dollariin vuosittain.

Luokittelussa toiseen ryhmään kuuluvat 14 vuoden kokemuksen perusteella 6,000—11,000 dollariin. Kolmanteen ryhmään kuuluvat aloittavat 7,400 ja kohoaa 12,500 dollariin sellaisille, joilla on 16 vuoden ammattikokemus.

Vuosittainen 300 dollarin palkannousu kaksinkertaistuu joka viides palveluvuosi.

Korkeampaan johtoportaaseen kuuluvain spesiaali-henkilöiden peruspalkkaan tulee 1,600 dollarin ja ei-spesialisteille 900 dollarin lisäys. Alemman johtoportaan spesialistit ja ei-spesialistit saavat vastaavasti 1,200—700 dollariin lisäystä peruspalkkaansa uuden sopimuksen perusteella.

Johtajaopettajat, joita Sudburyn korkeakouluissa tulee seuraavana lukuvuonna olemaan 5 ja joiden tehtävä on auttaa ja valvoa eri aineiden opettajain työtä, tulevat saamaan palkkaa 15,000 dollaria.

Yliopettajain peruspalkka tulee olemaan syyskuun ensimmäisestä päivästä $20,000 Sudburyn korkeakoulussa Lo-Ellen Parkin koulussa alkaen 18,000:sta 500 dollarin vuotuisella lisäyksellä.

Vara-yliopettajat tulevat saamaan $17,200 ja $15,700 ynnä $500 vuotuisen lisäyksen.

Apua "ystäviltä"

Washington. — Sen. Thurmond (R — S.C.) sanoi torstaina, että YK:n Yleiskokouksen tuomion rotusortopolitiikastaan saanut Rhodesian hallitus on valmiina lähettämään 5,000 sotilasta Yhdysvaltain ja sen liittolaisten avuksi Vietnamiin.

Thurmond antoi tämän tiedon "rauha Rhodesian kanssa" kokouksessa ilmoittaen saaneensa Salisburysta sähkeen, missä mainitaan tästä avuntarjouksesta.

Itämeren suurin ja kaunein Finlandia

Helsinki. — M/S Finlandia, Itämeren suurin ja kenties kauneinkin yhdistetty auto- ja matkustajalaiva esiteltiin viime viikolla tasavallan presidentille, Urho Kekkoselle ja suurelle kutsuvierasjoukolle.

Koepurjehduksen aikana vaihdettiin lippu: Wärtsilä-yhtymä, aluksen rakentaja, laski alas oman lippunsa ja sijalle vedettiin laivan tilaajan, Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön lippu.

M/S Finlandia aloittaa säännöllisen liikenteen tämän kuun 25. päivänä linjalla Helsinki—Kööpenhamina—Travemünde ja korvaa näin vanhat saksanlaivat h/l Vellamon ja Siljan II:n sekä Kööpenhaminan linjaa liikennöineen h/l Ariadnen.

SHO:n uusin laiva on huippumoderni sekä matkustaja- ja autotilojen puolesta että merenkulkuvälineiltään. Aluksen päällikkönä tulee toimimaan merikapteeni Lars Johansson.

M/S Finlandia on kokonsa — 8,100 BRT — puolesta Itämeren suurin matkustaja-alus. Samalla alus on maailman suurin yhdistetty auto- ja matkustajalaiva. Laivan suurin pituus on 153,0 metriä, leveys 20,0 metriä, teho 16,400 JHV, nopeus 22 solmua. Matkustajia se ottaa 800 henkilöä. Hyttitilaa on 650 henkilölle. Henkilöautoja voidaan ottaa mukaan 320 tai vaihtoehtoisesti 36 rekka-autoa. Containertilaa on 810 tonnia varten.

Laivalla on 32 loistoluokan hyttipaikkaa, 238 ensimmäisen luokan, 194 toisen luokan ja n. 200 turistiluokan hyttipaikkaa.

Hytit, ruokasalit, baarit, seurustelutilat ja muut tilat ovat kaikki huolella suunniteltuja ja viihtyisiä. Laivalla on uima-allas, suomalainen sauna, leikkihuone lapsia varten, elokuvateatteri jne.

Matka Helsingistä Kööpenhaminan kautta Travemündeen kestää 44 tuntia. Lähtö Helsingistä tapahtuu joka neljäs päivä Eteläsataman matkustajalaiturista.

Koe Nevadassa

Washington. — Yhdysvaltain atomienergiakomissio suoritti kymmenennen maanalaisen ydinkokeensa tänä vuonna Nevadan autiomaassa.

Kokeen räjähdysvoima oli jokseenkin pieni vastaten 20,000—200,000 tonnia trotyylia.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Hämäläisiä kansallisruokia

Suomen eri puolilla käytetään erikoisruokia, jotka ovat ominaisia tietyille paikkakunnille tai maakunnille. Niitä sanotaan maakuntaruoiksi ja usein myös kansallisruoiksi, koska ne yleensä ovat suomalaisperäisiä ja usein ikivanhoja. Karjalaiset ovat kautta aikojen leiponeet piirakoitaan, savolaiset ovat kuuluja kalakukoistaan ja Pohjanmaalla maakuntaruoista puhuttaessa sijoitetaan leipäjuustot. Hämäläiset ovat myös kuuluja ruoanlaittotaidostaan ja heidän herkkujaan on imelletty perunalaatikko ja monet muut laatikot sekä munajuustot, talkkunapiimät ja monenlaiset leivät ja limput.

Nämä maakuntaruoat ovat levinneet ympäri maan ja rajojen ulkopuolellekin missä vain taitavia emäntiä asuu. Hämäläisemäntä erikoisesti valmistaa mainiota perunalimppua ja juustoa ja moni on saanut täälläkin niistä maistiaisia. Sellaisille, joilla on halua niitä kokeilla, annamme seuraavassa ohjeet, joiden mukaan ne on helppo valmistaa.

HÄMÄLÄISJUUSTO

3 kvarttia maitoa
n. ¾ kvarttia piimää
2—3 munaa
2 rkl voita
suolaa

Maito kuumennetaan kiehumapisteeseen. Munat vatkataan piimän joukkoon ja muna-piimäseos kaadetaan maidon joukkoon. Seosta liikutellaan hiljalleen, kunnes se hyytyy ja hera erottuu. Juustomassa nostetaan kulhoon, jossa sitä vaivataan. Samalla lisätään voi ja suola. Juusto nostetaan ohuen vaatteen sisälle ja pakataan juustokehikkoon tai emalisiivilään painon alle, jossa se saa olla noin vuorokauden. Lopuksi juusto paistetaan kauniin kullankeltaiseksi miedossa uunin lämmössä noin puoli tuntia.

PERUNALIMPPU

Perunoita, vettä, ruisjauhoja, suolaa (2 rkl. kuminoita, hiivaa).

Perunat kuoritaan ja keitetään kypsiksi. Survotaan hienoksi soseeksi taikinakulhossa tai tiinussa. Keitinvesi lisätään. Ruisjauhoja lisätään joukkoon niin, että saadaan paksuhko taikina. Päälle ripotellaan jauhoja ja taikina siirretään lämpimään paikkaan, jossa se saa imeltyä tunnin tai puolitoista. Imeltyneeseen taikinaan lisätään ruisjauhoja kuten edellä ja annetaan jälleen imeltyä. Jauhojen lisäys toistetaan vielä kaksi kertaa ja kun taikina on imeltynyt neljännen kerran, se viedään kylmään paikkaan jäähtymään ja vatkataan aivan kylmäksi. Sen jälkeen se tuodaan lämpimään paikkaan happanemaan noin 2—3 vuorokaudeksi. Happameen taikinaan lisätään suola (ja hienonnetut kuminat ja hiiva) sekä ruisjauhoja ja taikina alustetaan kovaksi taikinaksi ja annetaan kohota. Noussut taikina leivotaan paksuiksi limpuiksi, jotka kohoitetaan, voidellaan vedellä ja ennen uuniin panoa pistellään. Leivät paistetaan hyvässä uunin lämmössä 1 tunti; Uunista otettuina ne peitetään hyvin.

Kevätkunto korkealle vihanneksille

Kevät oikuttelee, mutta on kuitenkin harmaudesta huolimatta luonamme. Vaikka kevään tulo ilahduttaakin, niin se paljastaa myös puutteita olemuksessamme, tunnemme itsemme uupuneiksi. Oikea ravinto ulkoilun ohella on tehokkain hoitokeino kevätkuntomme kohentamiseksi. Lisäämällä vihannesten osuutta ruokavalioomme lisäämme samalla vitamiinien ja kivennäisaineitten määrää, mutta vähennämme lihottavien aineitten rasvan ja hiilihydraattien osuutta.

Kukkaro se lopullisesti määrää mitä on ruokapöydässä tarjolla.

Monet miehet uskovat vakaasti kuolevansa, jos joutuvat syömään kasviksia. Sitä voivatkin kasvisten ystävät salaa naureskella.

Sillä mitäpä peruna on muuta kuin kasvisruokaa. Entäs hernekeitto? Pellosta saa lähtönsä hernekin ja on vielä niin kauniin vihreää. Puhumattakaan tupakasta, jota moni vihannesten vihaaja rakastaa.

Mutta ei vihannesten syöjän sovi tehdä sitä erehdystä, että edes hymyilisi tietävän näköisenä. Sillä mitäpä silloin kelpuutettaisiin syötäväksi, jos ei peruna ja herne kelpaisi, heidän huomattuaan, että nekin ovat kasvikunnasta peräisin, kamalia vitamiiniruokia.

Syödään siis vihanneksia ja kylvetään niitä, kenellä vaan on pieni maatilkku.

Hunajasta

Joskin monet hunajan vaikutukset nykyään osataan selittää, niin kokonaisuutena hunaja edelleenkin on arvoituksellinen ja ainoalaatuinen tuote, suorastaan luonnonihme. Tähän mennessä ei ole onnistuttu tekemään hunajaa paremmaksi kuin mitä luonto tuottaa, mutta epäasianmukaisesti käsiteltynä ei tarvita paljon hunajan huonontamiseen, sen luonnollisten ominaisuuksien hävittämiseen.

Arvokasta on vain puhdas, oikein käsitelty hunaja. Juokseva hunaja kiteytyy melko nopeasti ja siinä muodossa sitä on tuotantoportaassa melko vaikea käsitellä. Hunaja saadaan lämmittämällä notkeaksi ja juoksevaksi, mutta sitä ei saisi koskaan lämmittää yli 40 C asteeseen, koska sen luonnolliset ominaisuudet häviävät suuremmassa kuumuudessa. Hunajan pakkausvaiheessa kiteisen hunajan "pehmentäminen" näin alhaisessa lämmössä kestää yli vuorokauden, mitä toimitusta jotkut hunajan pakkaajat pitänevät taloudellisista syistä liian vaivalloisena. **Ikävä kyllä, hyvänkin makuinen hunaja voi olla miltei arvotonta, jos se on väärin käsitelty.**

K o t i käytössäkin hunajasta on muistettava, ettei se siedä kuumentamista menettämättä parhaita puoliaan. Siis hunajaa ei koskaan kuumenneta liedellä, tai sitä ei sekoiteta kiehuvaan tai kuumaan nesteeseen. Jotta kaikki tehoaineet tulisivat hunajankäyttäjän hyödyksi, on hunaja aina — olipa se juoksevaa tai kiteistä — liuotettava haaleaan tai kylmään nesteeseen, esim. jo jonkin verran jäähtyneeseen teekuppiin.

Virkistäyää, vitamiinirikasta tarjottavaa saatte käyttämällä hunajaa esim. seuraavan reseptin mukaisesti:

TUOREMEHUCOCKTAIL

2 keltuaista
2 kkp. appelsiinimehua
1 rkl. sokeria
1 rkl. hunajaa

Sekoitetaan hyvin ja lisätään jääkuutioita.

Sienten itiöt lentävät yli maiden ja merien

Rothamstedin tutkimuslaitos Englannissa on kerännyt lentokoneita käyttäen itiönäytteitä korkeimmista ilmakerroksista. Kerran löydettiin Hollannin pohjoispuolelta tiheä pilvi Cladosporium-härmäsienten itiöitä, joiden voitiin todeta lähteneen lentoon edellisenä päivänä keski-Englannista. Toisen kerran taas Lincolnshiressa vapautuneita itiöitä tavattiin pilvenä meren yllä matkalla Tanskaan päin.

Useinkin itiömäärä on niin suuri, että jos sade huuhtoisi sen alas, saastunta olisi voimakas. Onneksi suurin osa itiöistä joutuu asumattomille seuduille ja meriin.

CANADAN SUOMALAISTEN SATAVUOTIS-JUHLAKOMITEAN (Sudbury) järjestämä

1867 | 1967

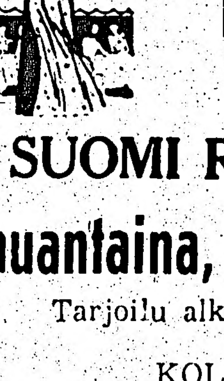

CENTENNIAL-TUTUSTUMISTANSSIT
(KABAREE-MALLIIN)
SUOMI RANTA-HAALILLA
Lauantaina, toukokuun 27 pnä 1967
Tarjoilu alkaa kello 8 — tanssit 9 illalla
KOLME OVIPALKINTOA
soittaa
Hannu Lambertin "VAALEAT VANHATPOJAT"
"JUHANNUSTYTÖT" JUHLAVIERAINA
Sisäänpääsy $1.50
(Osa tuloista Sudburyn Centennial museolle ja toinen osa Laurentian yliopiston kirjastolle — kansalaistemme pysyvä muisto Canadan 100-vuotisjuhlinnasta)

UNIROYAL CENTRES — **KEVÄT ERIKOISUUKSIA**

Tilaisuus ostaa ruohonkatkaisukoneita ja kämppäystarpeita halvalla!

Royaline 18" "Rotary" ruohonkatkaisija
Täysi 3 hv. 2-tahtinen gasoliinimoottori. 6" pyörät. ¾"—3" leikkuukorkeus **43.75**

Royaline 18" "Rotary" ruohonkatkaisija
Alhaisella hinnalla 1¼ hv. G.E. sähkömoottori. Nappulalla aloitus, 6" pyörät. ¾"—3½" leikkuukorkeus **59.95**

Royaline Deluxe 19" "Rotary" ruohonkatkaisija
Luotettava Briggs & Stratton 3 hv. gasoliinimoottori ... hyvä raskaissakin töissä. Neljätahtinen, joten ei tarvitse sekoittaa gasoliinia. Enemmän voimaa alhaisemmilla nopeuksilla. 7" pyörät. ¾"—4" leikkuukorkeus **64.95**

KÄMPPÄYSERIKOISUUKSIA

RAMBLER-TELTTA 9' x 12' x 7'	82.95		
DELUXE "TOURIST" TELTTA 9' x 9' x 7'	64.95		
NUKKUMAPUSSEJA	9.95 ja 12.95		
ILMAPATJA 29" x 72"	6.95		
Coleman stouveja	16.95	Coleman lyhtyjä	16.95
Coleman jäähdyttäjiä	15.78	18" kasattava barbecue	5.49
"Catalytic" lämmittäjä	10.95	Kasattavia tuoleja	5.49

KANNATTAA KÄYDÄ KATSOMASSA ERIKOISUUKSIAMME!

UNIROYAL CENTRES
The New Name of Dominion Tire Stores
111 ELM ST. WEST PUH. 674-5207

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO

Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.

VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME

233 Larch St. Sudbury

TALON MYYNTI-, OSTO- JA VAKUUTUSASIOISSA
käyttäkää
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
Canadan suurin suomalainen kiinteistöjen välittäjä
PENTTI PENTTILA Kotiin 675-2941
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
Konttori 675-6427
125 DURHAM ST. S. SUDBURY, ONTARIO

KIRJANPITÄJÄ HALUTAAN

Vapaus-kustannusyhtiön palvelukseen halutaan ammattitaitoinen kirjanpitäjä, joko mies tai nainen, joka hallitsee englannin- ja suomenkielen. Viisipäiväinen 37½ tunnin työviikko, kahden viikon palkallinen loma yhden vuoden palveluksen jälkeen. Liikkeessä on voimassa ryhmä sairaus- ja tapaturmavakuutus, josta liike maksaa puolet kuluista. Union alainen työpaikka.

Hakemukset suosituksineen lähetettävä toukokuun 25 päivään mennessä allaolevalla osoitteella ja toimi on otettava vastaan kesäkuun 5 päivänä.

Vapaus Publishing Company Ltd.
100 ELM ST., WEST tai P. O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO